

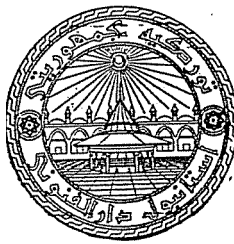
ایکٹمی نہ

سنجی و آلتجی صابی

دَارُ الْفُنُونِ
الشیخ فاکر السمرقندی

تاریخی ، اجتماعی ، دینی ، فلسفی

حزیراں — ۱۹۲۷

شہزادہ بائی — اوقاف مطبعہ سی

۱۹۲۶

اقوام اسلامیه آنو غرافیا سی تدقیقاتندن

دوردنجی فصل

اقوام اسلامیه مصر لیه

اسلامیتك جريرة العربده كوكاشمه سندن وسوريه ايله فلسطين ديارلری سکنه سی آره سنده شیوعندن آز بر مدت صو کره مصر حطه سنده ده اسلامی بر عنصرك وجوده کلککه باشلامش اولدینی معلومدر . حطه مصریه نك عربلر طرفندن استیلا ایدلمه سی او مملکت طریقیه آفریقا داخلنده دخی مختلف مسلمان عنصرلری ظهوره کلمه سنه ایلك عامل اولان بر حرکت بولونمش ایدی .

ماده تاریخیه

او زمانك بك كوچوك عالم اسلامی بو خصوصده کی تدبیر وتشبندن طولانی عمرو ابن العاصك بویوك همته مدیون شکران قالمش اولسه کرکدر . رسول مسلمینی اداره وظائف خصوصنده استخلاف ایتمش اولان حضرت عمر مصر فتحك آن موفقیقی کلدیکنه دائر هنوز امنیت قلبیه حس ایده مدیکندن فلسطین اراضیسی اوستندن غربیه طوغری بلا تائی ایلهریله مک میلنه طرفدار دکلدی . عربك اك دورین واک متشبت بر امیر جیشی واک مدبر بر رجل دولتی اولدیغنده مؤرخلرک شهادت مجتمعه لری بولونان عمرو ابن العاص هر چه باد آباد اسلام نفوذینی مصر طوپراغنه کچیرمک خصوصنده مصر قالیوردی . حضرت عمر موفقیقیت ماده سنده کی کندی اشتباه شخصیه سی ايله بو ذاتك مصرک فتحه ابتدار اولونماسی حقتنده کی شدت توصیه سی آره سنده تردد ایدوب طور دینی صیره ده آکا کوندردیکی تعلیماتده شاید مسلمان مجاهدلری هنوز مصر طوپراغنه آیاق باصمامش لیر ایسه ایلهری طوغری حرکت ایتك تصورندن واز کچلمه سنی واکرا و طوپراغك حدودی آشیلشمش ایسه ایلهری حرکتنده دوام اولونماسی تنسب ایتمش ایدی . عمرو ابن العاصك امری آلتنده کی عرب قوتلری اوصیره ده شیمدیکی العریش جوارینه واصل اولمش بولونیورلردی . احتمالکه حجازده کی امیر المسلمین ايله مشاورلری العریش حوالیسنك مصره عائد اوله بیله جکی فرض

ایله مه مکده ایدیلر . حالبوکه براهین تاریخیه واهل وقوفک اوابدیه کی مطالعاتی العریش حوالیسینک مصر طور اغاندن صایلمه سی لهنده تظاهر ایله دی [۱]
بونک اوزرینه عمرو ابن العاص غربه طوغری حرکتی ادامه یه باشلادی و مصر الکاسی مسلمانلر جانبندن استیلایه معروض قالدی . تاریخک بو جهتی حقتده زیاده جه تفصیلاته کیریشمک بمحتملک موضوعنه توافقی اتمز . بیاناتی یکی برقوم مسلمک حکایه تیکوننه حصر ایده لم .

عربلرک مصر ایله عموقلری .

امت مصریه نیک بر مسلمان جماعتی صفیله عالمده عرض هویت ایتمه باشلاماسی فی الواقع عربلرک ظهور اسلامیتی متعاقب اولان سنه لرده مصرده فعالیت استیلایه تشبیلری اوزرینه وقوع بولمشدی . مع هذا شوراسی ده بر حقیقت تاریخیه اوله رق بیلندیکی اوزره عربلرک مصر الکاسیله اولان علاقه قریبه لری ازمان عتیقه دن بری موجود ایدی ؛ حق مصر مدنیتک اصلی حقتده مهم بر اثر یازان (نه ویل) نام مؤلف بعض اسکی مؤرخلرک اشعاراتنه بناء اسکی مصر لیلرک بر اصایت عربیه دن متکون اولدقلرینی روایت ایدر . سودان عربلرینک یک مدققانه بر تاریخی یازان (مهق میچهل) نام محرر بوتاریخک برنجی جلدنده دور اسلامیتدن اول عرب طوائفک مصره و مصر اوزرندن سودانه کچوب طورمه لرینی ذکر ایلر و علاوة دیرکه :

« بحر احمرک ایکی جهتی تاریخک ابتدای طلوعندن بری روابطی خائر اولماسی و بو ایکی جهت خلقتک طوائف متقاربه دن بولونماسی بر حقیقت صایلمه سه ایدی بوکا زیاده تعجب ایتک لازم کلوردی . میلاددن بیک بش یوز وحق اوج بیک سنه بیله مقدم دورلرده دنیا تجارتک بویوک بر قسمی نیل نهری حوالیسنه بحر احمر طریقله کچور و باب المندبک ایکی طرفنده کی ناس کتله لری ده بر برلریله قایناشورلردی ... قاره طریقله مصره وقوع بولان عرب مهاجرتنه کلنجه : بعض کیمسه لر بومهاجرک طورسینا جانبندن مصر داخلنه کترتله وقوعه کلدیکی ادعا ایدر لر . »

[۱] دور حمیدیه عقبه کورفرینک شانلده کائن (طابه) موقعی مناسبتیله تورکیا وانککتره آره سنده تحدث ایدن مصر حدودی منازعه سی صیره سنده باب عالینک العریشی حدود مصریه داخلنده صایق مجبوریتنده قالدیفی هنور خاطرلرده در . خدیوتینه ویرلش اولان فرمانارده حدود مصریه نیک طورسینا شبه جزیره سی منتهای حدودنده کی العریش موقعندن اعتبار ایدلدیکی معلومدر .

عمرو ابن العاص ۶۳۹ سنه میلادیه سنك كانون اولنده - (كه غالبا هجرتك اون سكزنخي سنه سنك ذی الحجه سنه تصادف ایدر) - مصری استیلايه قويولمشیدی . معیتند اکریشی آتلی اولوق اوزره دورت بیک قدر عرب مجاهدی بولونیوردی . ایرتهسی سنه نك حزراننده دورت بیک قدر عرب داها مصره کیرمشیدی . (۶۴۱) سنه میلادیه سنده ده زیر ابن العوام اون ایکی بیک کشیلک برعرب قوتی ایله آنلره التحاق ایله دی . افراد اسلامیه دن تلف اولانلرک یرلری بدویلردن آلینان یکی افراد ایله هان طولدیریلوردی . بوافراد ، بلافریق عربستانک قبائل مختلفه سی آرهنسندن آلتمشلردی . لیکن بونلر مصرده فلان وفلان قبیله لر افرادی اوله رق دکل « مسلمان » عنوانی آلتنده برحزب تشکیل ایدیورلردی . مع مافیه بوافرادک اکثر با کندی قوماندانلرینک منسوب اولدقلری قبیله لر اعضاسندن بولونقلری آشکارایدی ؛ اوزمانلر مصرک اک بویوک مرکز حاکمیتی اولان اسکندریه شهرینک ضبطی اوزرینه مسلمان حکمی مصرده قطعیتله تأسس ایله دی . بوموفقیتی تمامیه سوق دینی به عطف ایتک ایسته مینلر واردر . واقعا عربلرک قسم کلیسی یکی مذهبک الهامیه متحسس ومتحرک بولونمشلردی ؛ مع هذا برچوقلری ده ملاحظات غیرو حانیه ایله متهیج اولیورلردی . بو کیلر - اها لیسنک بر قسمی کندیلر یله اصلاً هم جنس بولونان بر مملکتی - اجنبی بویوندیرینی آلتندن یعنی بیزانس حکمی آلتندن قورتارمق حسیله متهیج اولدقلرندن واروجهله حرکت ایتدکلرندن طولای وظیفه فتحی اجراده داها زیاده ایسته کله اقتحام مشکلات ایدیورلردی .

فی الحقیقه کرک دور اسلامک کشادنن اول وکرک آندن صوکره عربستاندن مصره طوغری آقوب کلن قبائل بدویه افرادینک هپسی ده مصرده قالمامشلر ونیل طریقیله سودانه طوغری سریلوب کیتمشلردی . مع مافیه بونلرک بویوک بر قسمی مصر الکاسی اوزرنده قرار قیلمش وبرچوقلری ده کتله حالنده واشخاص منفرد صورتیه مصرک سکنه اصلیه سی آرهنه قاریشوب کیتدکلن ماعدا بونلرک بدویت حالنده یاشایانلرندن برچوق افراد زماندن زمانه مصرلیق صفتیه اهالی قدیمه شکلنه منقلب اولوق میانی کوستره کلشلردی . بو حاللر مصرده بر عنصر اسلامک مبادی ، تکوننه دلالت ایدن حادثاتندرلر . بوکی برحاله مثال تشکیل ایدن فقره آتیه انکلیز مؤلفی (لین بوول) ک [۱] « مصرک بر تاریخی » عنوانی کتابنده کورولمکله بورایه نقل ایدلدی :

[۱] مشرق اسلامه دائر بیغرضانه یازی یازان برانکلیز مؤلفیدر . قاهره نك تاریخی ومسلمان خاندانلری عنوانی اثرلری ده مشهوردر . مسلمان خاندانلری عنوانی اثری بر قاج لسانه ولسانمزده ترجمه ایدلمشدر . تورکجه به ترجمه سی موزه مدبری خلیل بک طرفندن یایلمشدر .

« محضاً اسلامیتی قبول ایدیورمکه بر چوق قییداتندن وحق تضیقاتندن خلاص بولمق امکانه رغماً برچوق قبط خرسیتیانلری مذهبلرنده نابتقدم قالدیلر. بناءً علیه خزینه ناظری عبدالله ابن حجب بوخرستیانلر آره سنده اسلامیتک توسع انتشارخی کوره مه دیکسندن طولای ۷۳۳ سنه سنده قیس قبیله سندن (۵۰۰۰) کشیلک برعرب قافله سنی مصره جلب ایده رک فسطاط جوارنده بونلری اسکان ایتدیردی . حال بوکه عرب اصلیتی اهلینک نفوسی بو اوفاق قافله دن پک چوق زیاده برمقداره بالغ بولونیوردی . »

« واقعاً اسلامک ایلک عصر حاکمیتده بو حزب ناس مصرک یالکز قصبه لرینه منحصر صورتده یاشایورلردی . لکن کیت کیده مسلمان والیردن هر برینک معیت ورفاقتنده آتی بیکدن یکریمی بیکه قدر عرب محافظلری و عرب متوطنلری کله کله عنصر اسلامک مقدار افرادی آرتوب کیدیوردی . بونلر اوتوده بروده یرلشدکلرندن ویا یرلشدیرلکلرندن زماندن زمانه عرب قبیله لرینک کتله حالنده مصره نقللری اصول متحذدن اولدی . نیتیه کیم ربیع قبیله سنک برشعبه سی اولان قیس طائفه سی سعید طرفلرنده یرلشدیرلمش واورانک یرلی خلقیله پیدای صهریت و تأسیس اختلاط ایله مشیدی . »

دور استیلاده عمرو ابن العاصک و سائر لرینک اداره سنده مصره کلش اولان عرب افرادندن برچوقلری صوکره دن آقین ایدن عربان ایله برلکده قایناشوب کیتمشلر و مصر لیا شمشلردر .

قبط خرسیتیانلرینک اصلیتلری .

شمالی آفریقا ایچون ترتیب اولونان برخریطه نفوسده عرقیتک اوراده کی تقسیمات ابتدائیه سی تصویر ایدلدیکی صیره ده مصر سکنه سنک اصلیتنک سامیه دن زیاده حامیه کوکینه نسبت ایتدیرلدیکی کوریلور؛ حال بوکه مصره متعلق تاریخ مهاجرتک وسجلات توطنک شهاداتی نسبت عرقیه نک حامیه دن زیاده سامیه یه عائدیتی مشعر بولونور . احتمالک چوق کره مصر عتیق خلقنک طوغریدن طوغری یه احقادندن صایلمق ایسته نیان قبط طائفه سنک - که کینسای نصرانیه تابعدرلر - اصلیتی حامیه قدر ایصالده بر سبب تاریخی بولونیور . مع هذا بوجهت ادانک صحتی تسلیمده دخی انسانی لایقیله اقناع ایده بیله جک دلائل انسابیه کورولمه مکده در . ادوار عتیقه ده مصرک آئوریلر ، نه تیوییلر ، طرفلرندن وداها صوکره لر ی ما که دونیایلر ، شرقی رومالیلر ، ایرانیلر طرفلرندن استیلا ایدلمه سی و بالتیجه غرس

نسلیت و قایمی تحدت ایدوب طورمه سی قبط طائفه قدیمه سنک اصلیت عرقه سی حقنده کی تخمیناته دخی بر شکل مشکوکی ویرر .

دیگر طرفدن دخی مصرده بر قومیت فائمه تولید ایدن عنصر اسلامی باشلیجه قبط محیط نصرانیتده وقوعه کلش اولان اهتدال یوزندن تکون ایتش کی تلقی ایله مکده عبدر . قبط خرسیتیانلرینک و قتیله کتله حالارنده نصرانیته سوق ایدیلو یرمش بولونمه لری طوغری اوله بیلور ؛ لکن مصرده دور اسلامیتک کشادنندن صوکره قبطلر آره سنده وقوعه کلن اهتدا حادثه لری مصرده کی قومیت اسلامیه ماده سنک تکون ماهیتده بر تاثیر مهمی موجب اولما مشدر .

برده ایوم مقدار نفوسی اون درت میلیونه طوغری چیقوب کیدن مصر لیلرک استیلای اسلامک مبادیسنده بش میلیون قدر بولونمش اولدقلری قولنده بویوک بر مبالغه اثری کوزره چاربار .

حاصلی بوکونکی امت مصریه نک اکثریت قاهره سی تشکیل ایدن و - اکثریت ایچون حکم کل بولونه جغندن - حقیقت حالده امت مصریه بی تشکیل ایله یں قومیت اسلامیه نک اصلیتده قبط طرفندن کلن مهتدیلرک اهمیتلی بر تاثیر نسلی اجرا ایتش اوله لریخی ادعاده بولونمق معناسز برشی اولور . اسلامیتک نفوذ روحانسی مصرده دخی جهت نصرانیتدن منفرد صورتده کلن اشخاص مهتدیه بی اذابه یه اوغراتمش وبومهتدیلرک بر فارقه عرقه لری اوله بیلیمه سی احتماله میدان بر اقام مشدر .

یابانچی مسلمانیه متوطنلری .

مصرده اصلیت عرقه فارقه سی اغلاق مشکله اوغراتان عوامل بویوکدر . مصرده مسلمان هیئت اجتماعیه سنک عضو معنویسنه داها بدایتده جنسلری متباین بشرکتله لری التحاقه باشلامشیدی . (۷۹۸) تاریخ میلادیسنده وامرای امویه دن برینک و - غالباً الحکمک - اسپانیادن تبعید ایتدیردیکی قانلری اساساً مخلوط اون بش بیکی متجاوزاندلسلی برکتله مسلمانک مصره کله رک اسکندریه جوارنده قرار قیلمش اولمالری اوبابده باشلیجه بر مثال تشکیل ایدر .

تورک عنصرینک مصرده کی قومیت اسلامیه ادا ایتدیکی حصه نسلیت دخی خیلی بویوکدر . عباسیلر دولتنده امرای متفنده دن اولان و بخارا طرفلرندن کلن و اصلاً (طاغاطان) آدی برعشیره منسوب بولونان بر تورکک اوغلی - وروایت دیگره کوره اوغولنی -

احمد ابن طولونك مصرده حكومتی آله آلمهسی اوزرینه تورك نسلنه منسوب برخیلی افراد مسلمنه مصره طوغری صیزیلوب کیمکه باشلامشیدی . ایوبیلر دورنده دخی مصره کوردلر قدر تورکلرده داخل اولملار واوراده یرلهشوب قالمشلردی . کولهمنلر دورینک ووردنن صوکره مصره اولان مواسلت اترک آرتوب کیدیوردی .

بونلرک مثال مهاجرتلرینه مختلف الجنس قافقاسیالیلرکده امثال ایتش اولدقلری معلوم بولونان و قایع تاریخیه دندر . [۱] مصرک زنکین طوبراغک جاذبه انعامیله خارجدن کلن مسلمان افراد ایچینه تورکلر بدرجهیه قدر ماهیت عرقیه فارقهسی کوسته ره کلشلردی . مع مافیه مصر کندیسنه خاص بر شکاده یتشیدیردیکی قومیه دیکر هر متوطن کی تورکی دخی منقلب ایتک قدرته مع زیارة مالکدر . هر هانکی برمعین حطه ارض اقلیمک او خطه داخلنده توطن ایدن اهل هجرتی بر مدت صوکره یرلیک اوصاف مختصه سنه منجذب ایتمهسی فی الواقع قانون طبیعت مقتضاسنددر . لیکن بعض اقالیمک بو تقلب و تنمیه قوتی دهاا سریع و دهاا مؤثر کورونور . غالباً هواى مصر کی آب نیل دخی سکته اوزرنده اسرار انکیز صورتده خاصه و سریمه مؤثر بر قدرت تقلب اجرا ایدیور . بوندن ناشی — اصلیتده کی تنوع نه قدر چوق اولورسه اولسون مصر ملیتی — ویا مصر لیلرک کندی تعبیرلرنجه « امت مصریه » — کندیسنه خاص بر تعضو سیاسیه ، بر موجودیت اجتماعیه ، میلان روحیه مالکدر . اقوام اسلامیه ایچنده مصر لیلرک بارز صورتده وحدت اوصاف کوسته رن بر هیئت اجتماعیه تشکیل ایدرلر .

اسکی نورکیاورد کیندلم

بو ملاحظاندن صوکره بز بحثی ینه مصرده یرلهشن و تورک عنصرینه اصلیتلری نسبت اولونان اوراق و فقط موقعی نافذ بر جماعته نقل ایده لم .

عثمانلی ایمپراطورلغک انقراضی اوزرینه تورکلک ایله اولان رابطه سیاسیه و اجتماعیه لرینک علامت ظاهریهسی بيله زوال بولان بو حزب صغیر افرادی آوروپالیلر طرفندن حالا (تورقو — نه ژپسییه) دییه یادایدلمکده در . هنوز فلاحلق یعنی حقیقی مصر لیلک اوصافی تمامیه احراز ایتمهش اولان بو (مصر تورکلرینی) حقیقی تورکلک عالمک کندیسندن

[۱] یاوزک فتحندن صوکره مصره تورکمن عشیرتلی افرادی ده کیدمش . مصرک مشهور بویوک مفتیسی مرحوم شیخ محمد عبده کندی نسلنی بو تورکمنلره اسناد ایدردی . بونی کندی آغزندن ایشتمش ایدم .

صایحه سینه هیچ بر سبب قالمامشدر ؛ حتی او نام آتنده یاد ایدیلن عنصر قلیک بعض افراد متنفذده سی ملیتمز علمینده بر طور اهانت بیله اتخاذ ایله مشلردر که بونک بمخمرده تصریحنه مناسبت بولونماز. مصرده سنه لرحه خدمات مختلفه ایفا ایتد کدن صکره انکلترونک مهم رجال سیاسی سندن بریسی کیلیمش اولان متوفی (آلفره دمیله ر) - که لورد میله ر دییه معروفدر - بو مصر تورکری دینیلن عنصر صغیر حقنده «مصرده انکلترونه» عنوانی کتابنده بیانات آتیده بولونور :

«.... بوتورک عائله لرندن بر قاجی خیل بطنلردن بری مصرده متوطن بولونمقده ایسه لرده اکثریسی قرن حاضر [۱] ایچنده او مملکته هجرت ایتمشلردر. بونلر علی الاطلاق تورک ملتک یوکسکجه صنفندن بولونان اشخاص کی مختلف اصلیتلردن نبعان ایله مشلردر. نته کیم بونلر آراسنده آرانوودلر، کوردلر، چرکسلر و بحر سفیدک بعض آطه لرندن وحی جزایر و تونسدن کلش اشخاص بولوندیگی کی استانبولدن وسائر تورک مملکتلرندن ورود ایتش کیسه لرده واردر.»

«بونلردن بعضیسنک تورک قومیه هیچ بر صورتده ارتباطی بیله یوقدر و ملت حاکمه نک دیانتیه کیره نک مسلمانلاشمش خرسیتان و یهودی [۲] احفادندندرلر. بونلر کندی آرالرنده کی روابط اجتماعیه ده تورکجه قونوشورلر؛ واقعا بونلرک چوغی عربجه به تمامیه واقفدرلر؛ فقط کندی آرالرنده تورکجه نک تکلمنی ترجیح ایدرلر. سیاسی بر نقطه نظرندن مطالعه ایدیلنجه مصر تورکری تورکیا حکومته پکده محبت بسله مزبلر و دنیاده هیچده ایسته مدکری برشی واریسه اوده مصرک تورک ایمراطورلغنک علی العاده برولایتی حالنه کلسنی کورمکدر»

«علی الاطلاق ذکر ایدلم که بونلر تورکیاده کی صنوف اداریه و حاکمه نک کوستردیگی نقائصه مالک اولدقلری حالده آنلرک حائر اولدقلری علی العاده مزایادن محروم بونورلر. تورکیاده آبی صنفلردن بولونان تورکلرک مالک اولدقلری مزیتلر جسارت، وقار، اطوار مؤدبه، ادای آمرانه کی شیلر بولوندیگی کی محروم اولدقلری اوصاف دخی سرعت فعالیت، تمادی غیرت، منافع عامیه خادم اولقی قیغوسی، حسن وظیفه کی شیلردن [۱] بو کتابک برنجی طبعی اون طوقوزنجی قرن میلادینک صوکلرنده وقوعه کلشیدی. اوج

دفعه باصیلیمش و بیکلرجه نسخه سی صایلمشدر.

[۲] مصرک مشهور رجل دولتی اولان و کندیسنه باب عالینک تفسییه مستثنا صورت وزارت رتبسی ویرلش بولونان مرحوم ریاض پاشای یهودی نسلندن کلش دییه روایت ایدرلردی.

عبارتدر . میل نفسانی و سؤ استعمال علی العموم تورک صنوف حا کمه سنک قلبنی کبروب
یتورمشدر . حقیقی تورکارک آنجق بوکی نقایصنه درکه مصرده کی عنوانلی ورتبه لی تورکار آز
چوق مالک بولونیورلر .

شرقده انکلیز سیاستنه خادم بر انکلیز رجل سیاسینک سوزلری بویله جه غرضدن
حالی اوله مهیه جغندن صاحب اثرک علی الاطلاق تورک اوصافنه دائر اولان سوزلری طبیعتیه
مستحق رد و اعتراضدرلر . مع هذا « مصرلی تورکار » دییه شمدی به قدریاد ایدیه کلش اولان
عنصرک سجایای شخصیه سی حقه ده کی ملاحظاتنک نفوذ نظرله اجرا ایدلش اولدینی آشکاردر .
منافع شخصیه نك اشکال تأمینیه سی ده کیشنجه سحیه سی دوشکون اولان طوائف منسوبلرینک
اصلیه مربوطیت خصوصنده کی ادعالرینک جعلیتی میدانه چقیویریور . (تورقو - نه ژپسییه ن)
طاقنک مملکتتمز عائله لرله صهریت پیدا سنده دوام ایدنلری برمدت داها لسان واشکال
ظاهریه ده احتمال که اوصاف فارقه محافظه ایده بیلورلر . لکن هر حالده بو اوافق عنصر
معروض زوالدر .

مصرده غالب اولان عنصر آنجق فلاح عنصریدر . فلاح ایسه - معلوم اولدینی اوزره -
چیفیت اصحابی وزراعت اربابی دیمک اولمایوب یرللیک اوصافنه تاممیه مالک اولان عنصر
عظیم واصلیه ویرلش بر عنواندر ؛ وفی الحقیقه بو خلقک هان هبسی ده آزچوق صاحب اراضی
واکثریت کلیه سی زراعت اهلیدرواسکی زماندن بری اولدینی کی الیوم دنخی فلاح مصرینک
اکیجیلکنک اک بویوک واک نمادار محصولنی باموق تشکیل ایدر . فلاحین مصریه نك وداها
طوغریبی حقیقی امت مصریه نك عدد نفوسی شیمیدن اون اوچ میلیونه بالغ تخمین ایدلکده در .
برکت تناسلیه صاحبی اولان بو خلق مدنی حیاتک لوازمیه استیناسنی آتیردقجه عدد
نفوسی مستثنا بر سرعتله زیاده لسه جکدر .

تراجم نفوسی .

انکلیز اشغال عسکرینک بدایتی اولان ۱۸۸۲ ده یعنی قرق بش سنه مقدم یدی
میلوندن بر آز آشخی تخمین ایدلشیدی . ۱۸۹۷ سنه سنده یعنی اشغال تاریخندن اون بش
سنه صوکره کی تخمین نفوسده بو عدد طوقوز میلیون یدی یوزبیک کشی اوله رق کوسته رلدی که
اوچن اون بش سنه ظرفنده ایکی میلیون قدر برترایید ارا نه ایدر . ۱۹۰۷ سنه سنده کی
نفوس صایمنده ایسه اون بر میلیونی متجاوز اوله رق کوسته رلدی . محمد علینک مصرده

تأسیس حاکمیت ابتدییکی صیره لرده صحیح صورتده تحریر نفوس امکافی دکل تخمین نفوس احتمالی ده موجود دکلدی .

کلشی کوزل صورتده یاپیلان تخمینه کوره ایسه اوزمانلر مصر لیلرک عددی بش میلیونه قریب ایدی . تراید سنویده کی نسبت نظر دفته آلتجه یکر می سنه صو کره مصر ده کی قوم اسلامینک عددی نهیه بالغ اوله بیله جکی قولایلقله تصور ایدیله بیلور . لیکن مصر خلقنک قدرت حاکمیتی محدود طوتولدیجه و بناء علیه مصر لیلر ایچون اوکده ویا آرقده استیلای ممالک فرصتی مفقود قالدیجه چوغالان خلقنک چوللر آره سنده صیقیشان وادی نیکل نره لرینه صیقیشدیر یله بیله جکی تصور امکان خارجده کور ییلور . انکلتزه نیل بالا جهندن سودانک قاپولرخی مصر لیلرک توسع نفوسنه دکل حتی ترقی نفوذینه قارشو بیله قاباق ایسته یور [۱] من القدیم مصری استیلا ایدن ملتره باصه ماق طاشی وظیفه سنی کورمش اولان فلسطین و سوریه ایسه - طومش اولدیقی قاپولری باشقه لرینه قاپایه بیله جک - کوتلی آلرده داها خبیلی زمان بولونه جق کبی کورینور ؟ اوحالده مصر ده تراید ناس و بناء علیه اسکان نفوس متضاعفه جهندن تحدت ایده جک مشکلات اجتماعیه فصل حل ایدیله جک ؟ بوراسنی آتجق زمان تعین ایده بیلور ؟ انسانلرک تخمیننی و تحیلی دکل .

عناصر صغیره نهمر اییه .

مصر قوم اسلامییی آره سنده یاشایان - (قبطلرک غیری) - برخیلی ده عناصر غیر مسلمه دن منشعب جماعات متوطنه وارد کره بونلرک اک نفوذ لیلری روملر و سوریه لیلر در . لوانتینلر ایله ارمینلر و یهودیلر ده بعض بویوک قصبه لرده موجودیت قومیه اراؤه ایده بیلورلر . اجنبی اشغالنک بخش ابتدییکی اصول حمایه بواصلاً یا باغجی اولان طوائف صغیره بی مادی منافع تأمیننده خیلی سربست بر وضعیتده طومقده در . مصرک همان هر کوینه قدر ابدی فعالیت اوزاتان روملر خلقی اعاشه خدماتی یونندن صویقمله قالمازلر هم ده اچدقلری بقاللق ایشلریله مواد مسکرنه ک فروخت ورواجه آلت اولورلر وداها طوغریسی مسلمان کویلینک جسمنی زهرله یوب کیدرلر . [۲] یوکسک صنقندن بولونان فلاحین مصریه نک

[۱] سعد پاشا زغلولاک رهبرلکی ایله چند سنه مقدم یکیدن حرکت ککن مصر ملیتپورلکی سودان شرقی مصرک اجزای ملکیه سندن صایق ایسته مشدی . یوکا مقابل انکلتزه سودانده کی مصرلی مأمورلری و عساکری بیله اورادن اخراج ابتدی .

[۲] قاپیتولاسیوندن مستفید بولونان بویونانی صاتیجیلر مسلمان اهای آره سنده اسرار و یا حبشیش قاچاقچیلخی ده یاپارلر .

فکرینی زهرله بن باشقه بر یابانجی عصر وارد رکه اوده سوریه خرسیتانلریدر . مصرده مطبوعاتک نفوذلی بر قسمی بونلر آله کچورمشلردر . اولجه فلاحین مصریه بی عثمانلی ایمراتورلقدن صوغوتغه چالیشمش اولان مطبوعات عربیه نک بومصر قسمی حالاتورکیا تورکک منافعی سوء تلقیدن کیری طورمامقدهدر . حشرات مضره کبی مصر فلاحکک جسم وروحی زده لکه اوغراشان بوتون بویابانجی عناصر - مصر اداره حاضره سی ایچون - ملکتمزدن کیدن تورککدن البته داها زیاده مقبول انسانلر دکدرلر . حال بویله ایکن آنلر مصرک انعامندن سربستجه مستفید بولونقلری حالده اصلیتی محافظه ایدن تورککک مصره برای مصالحت دخوللرینه ویامصره کیدوبده اوراده تورکک وطنداشانی صفی آئنده یاشامق ایسته یین حالص تورککک اقامتلرینه قارشومزعج تعقیدات وضع اولونمشدرکه بوحال فلاحین مصریه ایچون اک صمیمی صورته خیر خواه اولان تورککری آنلرله تماس اخوتکارانه دن وبناء علیه تعاون متقابلدن آلتیویقم دیمک اولور . [۱] تورککک استقباله وقوعه کله بیله جک معاونت دوسه تانلریک قیمتی - موانع بدخواهانک کثرته رغماً - فلاحین مصریه آکلامق تورک سیاست خارجیه سنک مهم بر مشغله سی اوله جتی محقق کورینور . بوفصلک بدایتدنبری ایراد ایدیلن دلائل تاریخیه دن اشتتاج ایدیله بیله جکی اوزره آفریقانک شمال شرقیسنده اک مهم واک اسکی قوم اسلامی بی مصریلر تشکیل ایدرلر .

اصلیت عرقیه ماده سی .

مصرده کی جماعت مسلمة ، تقسیمات اصلیه عرقیه جهندن - آوروپاؤقلرندن بعضیلرینک نظریاتی خلافه اوله رق - حامیه دن زیاده سامیه کوکینه منسوب نجی بشر افرادینک احقادندن مرکب اولمق اقتضا ایدر . ظهوراسلامیتدن مقدمه کی عصرلرده بیله سامیه دن بولونان اولاد عربک آقین آقین مصر اوزرندن آفریقاه مهاجرت ایده کلش اولدینی و بونلردن بر چوغنکده مصر طورپراغنده توطن ایتش بولوندینی تاریحاً مثبتدر . زمان اسلامیق تعقیب ایدن سنه لرده ایسه اصحاب پیغمبریدن بر چوق ذاتلر دخی داخل اولدقلری حالده مصره طوغری عرب سیل مهاجرتنک جریانی آرتمشدی . عبدالحکم ، بلاذری ، یاقوت ، مقریزی ، الکنندی ، ابوالحسن کبی معتبر مؤرخین اسلامیه بو عرب مهاجرتلرندن بحث ایتشلردر . عرب لسانی حاکمیت اسلامیه نک تأثیر اضطرا دیسنندن زیاده مصرلیق بنیه [۱] مادامک مصرک اداره داخلیه سنه انکایزک مداخله دن واز کچدکاری ادما ایدیلور اوحالده تورککری ازجاج ایدن بوسیاستک سروجلری کیملردر ؟

قومیه سنه اولاد عربك كثر تله قاریشوب یوغورلمه سندن ناشی فرصت انتشار واتخاذبولمشدور. تفصیلات مقدمه دن استدلال ایدیله بیله جکی اوزره مصرك طبیعت نافذه اقلیمیه سی مصرده یرله شن عناصر مهاجره نی کندی مایه سیله یوغوره رق فلاح حاله صوقامش اولسه ایدی مصرده اهل اسلامك ماهیت قومیه سی اکثریت قاهره ایله عرب صایلمق لازم کلوردی. حال بوکه مصر لیلره «عرب» تسمیه سی البته طوغری دکلدر. «مصر مصر لیلر کدر» قاعده ملیه سی معلومدر. بزده «مصر لیلر مصر ایچون خلق اولومش» قاعده سنی وضع ایتملی یز. مصر لیلر - وصفلری نوعلرینه مختص - بر قوم افرادیدرلر. مصری فتح ایدن امرای اجنیه بیله بر زمان ضوکره طبیعتیه مصر لیللاشمشدر. بناء علیه مصر لیلرک دائما محکوم اجانب بولونه کلدکاری ادعای منطق بر ادعا دکلدر، مقصد سیاسی دلائلنددر. مصر مسلمانلری که - قبط اقلیت قلیله سی مستثنا اولمق اوزره - امت مصریه نی تشکیل ایدرلر بونلرک مصر قدیم خلقیه رابطه عریقه لری بولونمادی نی تواریخ معتبره نك تدقیقندن مستفهمدر. شوراسی تکرار ایده لم که مصرده کی قوم اسلامینک قدیم مصر لیلرک احفادی کی فرض ایدیلن قبطلره نسبت عریقلری ده یوقدر. اهتا ایتش قبط افرادی قومیت اسلامیه ایچنده قاینا یوب یوتولمش و بو طائفه نك جم غفیری ایسه ظهور اسلامدن شمده یه قدر - مذهب جهندن اولدینی کی - عریقت جهندن ده تمامیه آیری وغیری اوله رق قالمشدر. کرک قبط کنیساسی و کرک مصرک عربلر طرفدن فحی حقنده ایکی مدققانه اثریازمش اولان (باتلر) نام مؤلف قبط خرسیتیانلرینک «اون اوچ قرن ایچنده اسلامیتک سیلوب سوپوریجی نفوذی قارشوسنده فورطنیه طوتولمش بر قایا کی طایانوب قالدق لرخی» شایان حیرت وقایعدن اولمق اوزره قید ایدر.

استطراد

مسلمانلر مصری فتح ایتدکاری صیره لرده او مملکتده اجرای حکومت ایدن بیزانس خرسیتیانلرینه اوچ شی تکلیف ایتشلردی که بونلردن بریسی قبول اسلامیت ایتک و بنا برین اخوت و مساواته مظهر اولمق ایدی. شرط دیگر ایسه جزیه تأدیه سی صورتیه حمایه نی نائل اولمق ایدی. اوچونجی شرط ایسه عکس تقدیرده جناب حقک غلبه قطعیه نی دیله دیکی طرفه یرمه سنه قدر غوغاده دوام ایتک ایدی. بو تکلیف قبط خرسیتیانلرینه بالطبع

لعلق ایتمه مش و آنجق خرسټیان اولدقلری حالده اختلاف کنیسیایه دن طولانی آنلرم
تعذیباتده بولونان شرق ایمپراطورلنی آدمارینه منحصرأ توجیه اولونمش ایدی [۱]
ایشته کوریلدورکه مصر جماعت اسلامیه سی عربدن وقبطدن ، تورکدن و کورددن ،
بربدن و چرکسدن اخذ اعضا ایتش اوله بیلمکه برابر سجایای مختصه صاحبی باشلی باشنه
بر قومدر .

وضیعت سیاسیه تاریخیمه سی .

شیمدی تدقیقاتی اکثریت قاهره سی مسلمان اولان مصرلی خلقک تورک دورندن
صوکره کی وضیعت سیاسیه سنک تاریخچه سنه بر لحظه توجیه ایدرسهک بحضرتک مجرای معینندن
صاحبش صایلمایز ؛ چونکه مقدمه ده کورمش اولدیقمز اوزره بر خلقک آنټوگرافیا سی
او خلقک شمولی بر ترجمه حالی دیمکدر و وضیعت سیاسیه ایسه او ترجمه حاکم ساحه
احتمواسندن خارج قاله ماز .

مصرک یاووز طرفندن فتحندن صوکره بوتون مصر خطه سی ممالک ملحقه شکنده
طوغریدن طوغری به دکل مستثنایا بر ایالت حالنده اداره ایدیه کلشیدی ؛ یعنی استعداد
مملکت اوراده دائماً بر نوع اداره مختاره جریانی ایجاب ایتدیره کلشیدی . نه یاووز نه ده
قانونی دورلرنده تورکر نیل بویوندن آفریقانک قلبکانه طوغری توسیع استیلا ایتک
ایسته مه مشلر . تورک مفرزه سفیره لرینک روایت کوره ایکنجی شلاله یی پکده آشمق
ایسته مه دکاری آکلاشیلور . صوکره دن الک جنوبی اولان نقطه استیلاری (دونغولا)
حوالیسی اولمشدر . تورکر بحر احروهند ده کیزی طریقلریله شرقه طوغری نفوذ ایتمکده
مصره مالیکیتک لزومی داها زیاده نظر دفته آلمشدر که بوسیاست صوکره لری انکلیزلر
طرفندن موققیته موقع تطبیقه قونمشدر . سلطنت عثمانیه دور انحطاطه دوشوبده مرکز
حکومتده های هوپلر ، اور باطلاسونلر آرتجه ، هوسات نفسانیه واغراض شخصیه غلبه
چالنجه بونجه مهم امور که مصرک مواقع سوق الجیشیه سندن ومنابع ثروتندن استفاده

[۱] مسلمانلرک اوزمانلر مساوات بشریه به درجه رعایتلرنی کوسترمک ایچون شو حادثه یی نقل
ایدلم : مذاکرات صلحیه یی شرق ایمپراطورلنک مصرده یی ممثلی اولان و رئیس اعظم روحانی بولونان
(سیروس) - که مصرده کی عربلر آکا (مافوقس) دیمشلردی - اداره ایدیوردی . مسلمان هیئت
مرخصه سنک رئیس ایسه عبادت بن صامت اسمنده اصلاً زنجی بر آدم ایدی . (سیروس) بوسیاه آدم
ایله مذاکره ده بولونقه نزل ایتک ایسته مه مشدی . لکن مسلمانلرک بوزنجی رئیس لرینه خرمترلرنی
کورونجه اوده آکا حرمت ایدر اولدی .

الشیات مجموعه سی صابی : ه

عملیه ده بولونمق فریضه سی دخی مقام نشینانک دونوق ذهنلرینی تنویر وسونوک حسیات سیاسیله لرینی تهییج ایدر مه دی .

مصره کیدن پاشاالر ویکه چیری قودامانلری کوله من بقایاسیله اوغراشمقدن [۱] و مشایخ محلیه یی کوله منلره قارشو قوللایمقدن باشقه تدابیر سیاسییه ووجائب اداریه دن دینیه بیله جک بر ایش باشاراماز اولمشلردی . مرکز حکومتده کی رجال رسمیه ایسه مصر دن هدایا و اسرا ایله عائدات چکمک کی عایدلکلردن باشقه نفع دولت ایچون بر مسلک مصیب طوناماز اولمشلردی . بو کی صور احوال نابولیونک مصری استیلاسی دورینه قدر جاری اولوب کیتمشیددی . باب عالی انکلترونک یاردیمیه مصری فرانسز آلندن قورتارمش ایدی ؛ قورتاردی اماداها اوزماندن اعتبار آهند یولنی تأمین مقصدیه انکلترونک مصره کوز دیکمش اولدیفنک فرقه وارمادی ویا وارمش اولسه بیله انکلیز مقاصدینه مقابل اتحاد تدابیر ایده بیله جک درجه ده کندیسند قوت بوله مامشیدی . [۲]

استانبول حکومتنک بلالی مشکلات ایچنده اوغراشارق کندیسنی طوبلایه مادینی برصیره ده مصر پاشاسی عنوانی احراز ایتیش اولان قواله لی محمد علی سوریه یی اشغال ایتدی واستقلاله طوغری کتدی . کندی قوتلرینه مقابل پادشاه حکومتنک سوق ایله دیکي درمه چاته عساکری قونیه ده مغلوب ایتدیردی و ۱۸۳۳ سنه سی مایسند کوتاهیه ده عقد اولونان بر مقاوله نامه ایله مصر و سوریه ایله کربدده کی قندیه والیلک لرینی عهدیه سنه آلدینی کی اوغلی ابراهیمی آطنه نک ویرکولرینی آلمقه مأمور ایتدیردی . باب عالی محمد علینک تفوق و تحکمی مواجهه سنده عاجز قالارق اک بویوک تورک دشمنندن یعنی روس چارلغندن استمداده بولوندی و خنکار اسکله سی دییه یاد ایدیلان اتفاق معاهده سی عقد ایدلدی که بونکله روسیه او زمانک تورکیاسی اوزرنده بر نوع صحاب فرصتی آلد ایده بیلوردی . بو ایسه دول غربیه نک حس رقابتی اویاندردیغندن آنلرده حکومت مذکوره اوزرنده

[۱] یاووزک مزعج و متحکم کوله من اداره سنی اورته دن قالدیرماسنه رغما کوله من بقایاسی صوکره دن ینه اثبات موجودیت ایتیش و بو متغبله حزبی افرادندن بر خیلیسی تا محمد علینک تقدردی دورینه قدر حکومت ایچنده حکومت ایدن بر آلائی شیرر اولوق اوزره فلاحین مصریه یه تعذیانده بولونا کلتشیدی . محمد علی حاکمیتی لایقوله آله آلدینی صیره ده بوشرذمه قلیله یی قاهره نک قلعه سنه خدعه ایله چاغیروب طوبی ده بر جمله ده قتل ایتدیرمشدی .

[۲] انکلیز متفکرینک مصر امور داخلیه سنه مداخله صورتیه مذکور مقصدلری حقنده باب عالی یی شبهه دوشورمش اولدقلرینه دائر تاریخ جودنده اشارت واردر .

مشترك بر وصایت اجراسی سیاستی تعقیبه باشلادیلر . ۱۸۳۹ ده مصر پاشاسیله پادشاه حکومتی آره سنده ینه حرب آچیلمشیدی . حلب ایله مرعش آره سنده کائن نذیب جوارنده وقوعه کان محاربه ده ینه تورک قوتلری مغلوبیتیه معروض بر اقیلمشیدی ؛ شبهه سز مولانکه کبی مقتدر بر فن عسکری متخصصنک رایندن زیاده منجم باشینک تفألنه کوره زمان حرب تعیین ایدنلرک مقدراتی بویه اَلیم صورتلرده تجلی ایدر .

مع مافیه محمد علینک طولاملی ده مرتبه تحققه چیقامادی . مذکور موفقیتانندن آز بر زمان صوکره آوروپانک بویوک دولتلری مصری ده تحت مراقبهیه آلمغه باشلادیلر . علی الخصوص صوکره لری خدیو اسماعیل دورینک اسرافاتی مصرک بین الملل اولان وضعیتی پک چتینلشدیرمشیدی . اداری سؤاستعمالات واجانبک کیتدکجه آرتان اغتنامی ، احتراصی ، مداخله سی مصرده بر ملیت فکری او یاندریمشیدی . بناء علیه خدیو توفیق پاشا دورنده خارجه قارشو مقاومت ایچون مصرلیلر بر اثر حیات کوسترمک ایسته دیلر و « مصر مصرلیلر کدر » قاعده ملیه سنی وضع ایتدیلر . شرک بویه بر حرکت ملیه سی غربلی مسئولیلر طرفندن طبیعتیه خوش کورولمه یه چکندن اصراینک وجوده کتوردیکی درمه چاتم قوای ملیه اورنه دن قالدیرلق ایسته نیلیدی وانکلتره مصری استیلا حقنده کی اسکی نیتنک اجراسی فرصتی کلکده اولدیغنی کوردی .

سورش و آتارشی تلقی ایدیلن مصر غلیان ملیسنی یاتیشدیرمق ایچون متحداً تشبث اجراسی حقنده انکلتره دن کان تکلیفی قبولدن فرانسه کنندنه خاص بر ملاحظه دن طولانی امتناع ایتدیکی کبی باب عالی دخی غافل طورانه رق تردد وبالاخره امتناع آتاری کوسترمشیدی [۱] . بناء علیه انکلتره نمونیتله مصری بالکیز باشنه اشغال عسکری آلتنه آلمغه باشلادی . خرسیتانلرک قتل عامی بهانه سیله اسکندریه یی طویه طوندقدن وتل الکبیر موقعنده اصراینک ضعیف قوتلرینی بوزدقدن صوکره مصری فعلاً تحت حکمه آلدی ؛ سنه ۱۸۸۲ . مع مافیه یاواش یاواش دوائر اداریه نک کافه سنی تحت مراقبهیه آلان انکلتره صورت حقندن کورینه رک خدیویت موقعنه طوقونمادیغنی کبی حق خدیویتنک باب عالی ایله اولان رابطه سیاسیه سنه دخی ظاهر حالده آل اوزاتیر کبی کورونمده دی . لیکن منقرص عثمانلی امپراطورلغنک مصر اوزرنده کی حق ولایتی حقیقت حالده پک جعلی و پک دیبسر بر حاله کتوردلدی . حقیقت [۱] مصر حرکت ملیه سنک سلطان حمید طرفندن کیزلیجه تشویق ایدلکیکی ادعاده بولنان اجنبی محررلری بوامتناعک سببی باشقه یولده تفسیر ایدرلر .

حالد مصرک اداره سنه ناظر و اراده سنی ناظم اولان مقام انکلتزه بویوک قومیسر لکی ایدی .
بووضعیت تا عمومی حربک بدایتنه قدر دوام ایتدی .

بو بویوک حرب باشلانجه انکلتزه مصری بویوک براس الحرب حالنه صوقدی . مصر
حکومته یکی برشکل حمایت و یردی و اوراده حقیقت حالده اهمیت سیاسییه و استقلالیه دن
محروم برسلطنت احداث ایله دی . مصرده موجود اولان مناسبع قوادن استفاده نامده
بولوندی و مصر لیلری طوعاً و یا کرهاً مطیع اراداتی ایتدی . مصر دن بویوک حرب زماننده
نفیر عام صورتیه چیقارتدینی عمله طاقملری افرادینک یوزبیکلره بالغ اولدینی سرویدر . [۱]
حرب دورنده انکلتزه نك احتیاجی بولوندینی احوال دن بالاستفاده امتیازات استقلالیه
قوبارمایوبده فرصتی آلدن قاجبران رجال رسمیه یه لغت او قومقله برابر مصر لیلر انکلتزه نك
یکیدن اتحاد ایله دیکی طور متحکمانه یه فعلاً ممانعت کوسترمک ایسته دیلر .

حرب دن صوکره انکلتزه اولجه مصر رجال رسمیه سنه ایتش اولدینی وعدلردن هیچ
بریسنی طوتمادی . بونی کورن مصر ملتپورانی استقلال استحصالنده اصرار کوستردیلر .
انکلتزه غیر مسلح اولان مصر مایه تجیلرینه شدتله ضربات تجزیه ایند بر مکه برابر بر طرف دن ده
مصر رجال رسمیه سی ایله بر ائتلاف طریق آراغه چالیشدی . انکلتزه قاینه سی مصره
امور داخله جه استقلاله دلالت ایدن بعض امتیازات حقیقه و یردیکی کی اولجه « سلطان »
عنوانی توجیه ایتش اولدینی حکم دارده ترفیعاً « ملک » لقبی طاقیدردی . مصر
حکومتی ده انکلتزه نك تصویبنه مظهر اولدینی یرلرده دیپلوماسی و شهیندرلک خدمتلی
تأسیسنه مأذون براقدی . مع هذا انکلتزه نك قاهره ده کی ممثل سیاسی حقیقت حالده بر
سفیر دکل ینه اسکسی کی هر آن مداخله آماده بر مراقب مطلق صفتی محافظه ایتکده در .
مصرک مواقع مهمه سنده ینه انکلز عساکر اشغالیه سی اقامه ایدلیدیکی کی شرقده کی انکلز
قوای هوایه سنک اؤک مهم مرکز لر دن بری ده قاهره قربنده کائن (هلیوپولیس) موقعنده تأسیس
ایدلشدر . ایشته تفصیلات آنه دن آکلاشیلیورکه مصر خلقی هنوز استقلال تامی آلد
ایده مشدر . مصر لیلرک آکا مظهریتلری و مملکتلرنی اجنبی اشتراکدن آزاده صورتده
انتظام و ترتیب اوزره اداره یه موقتیلری تورکلرک اخص تمیناتدن اولسه کر کدر .

[۱] فلسطین جبهه سنه طوغری طررسینا چوللرندن حرکات عسکریه یی تسهیل عملیاتی اجرا
ایدنلر سویش قانالی آنقاریه صورتیه آچش اولان عمله نك احفادی ایدیلر .

استقلال تام مانده .

عجبا مصر لیلر مملکتلرینی اجنبی اشغالندن قورتاردقندن سوکره آنی یدمراقبه سی داها مزعج و مضیق یکی بر مستولی به قارشو مدافعه ایده بیلورلرمی ؟ استقلال تام تقدیرنده کندی کندیلرینی حسن اداره ایده بیلورلرمی ؟ وینه اوتقدیرده خزینة مملکتی اسرافه وافلاسه معروض بر اقا زلرمی ؟ ایشنه بعض انکلیز جرائد سیاسیه سنک وضع ایتدکاری سوال اعتراضیلردن برقاج نمونه .

برنجی سوالک جوابی الک کوچ کوروندیکی حالدله بالنسبه قولای ویریه بیلور ؛ ایضاح ایده لم :

تیقظ ایتش بر ملت ایچون استقلال تامه مالکیت تقدیرنده آنی محافظه ایتک امکافی دائما موجوددر . فقط تیقظدن مقصد نهذر ؟ مادیات خصوصنده ترقیدن ویا او باده تنور فکریدن عبارتیمی ؟ خیره بوکافی دکلدر . بر خالق روحانیاتی دخی مجرای منتظم اوزره تعالی ایتک لازمدر . ایشته آنجق بووجهله درکه « وجدان عامه » تکنون ایدر ؛ بر قومه مکات و صلابت ویرن شی وجدان عامه ده کی اویانقلقدر . شرف ملی خصوصنک هر دورلو ملاحظات مادیه و آمال فرعیه نك فوقنده طوتیله جنی وجیهه سی آنجق وجدان عمومینک حساسیت علویه سی ایله ادراک ایدیله بیلور . وطنک سلامتی ، لسان ایله دکل وجدان ایله التزام ایستر . صرف مادیات ملاحظه سنبدن ایله ری کلوبده ناسک خیری ایچون اولمایان وطنپرورلک پک سطحی بروصفی حائر اولور . اویله بروطنپرورلکده صلابت بولونماز وجهانک فوق العاده تحولات وقایعی صیره لرنده مقاومتی صارصیلور . بزم تخمینمز جه فلاحین مصریه شو حقیقی ادراک ایده بیله جک بر منزل تنوره داخل اولمشلردر که اوده ترقیات مادیه بی اکتسات ایله برابر اوصاف روحانیه سی محترم طوتان و آکئا هم آهنکلك ویرن بر ملت کندی کندیسینی مدافعه واستقلال تامی محافظه ایده بیلور .

کندی کندیسینی حس اداره مسئله سنه کلنجه : بوده بر خلق تربیه سیاسیه سنک درجه سنه توقف ایدن بر حالدر . بر مملکتده حس اداره جریاننک الک بویوک کافلی اومملکت خلقنک امور اداریه بی مراقبه ده کوسته ره چکی اهلیتدر . بر خلق کندی شخصیت مغویه سی ایچون حیاتی بر اهمیتی حائر اولان مصالحده حسن وقبچی ، حق و باطلی ، خطا و صوابی آکلامنه چالیشه جقسه منافع فردیه پرویاغانداسنه کندیسینی نابینانه صورتده قایدیرمایه رقی نفع عامه نك مقتضیات حقیقیه سنک تحریرسینی کندیسینه هدف امل اتخاذا ایتملیدر .

جهت مالیه حقنده کی سسوال اعتراضیه کلنجه : قدرت مالیه بر مملکتک موجودیت استقلالیه سنک روحی حکمنده در دینور. امور مالیه سنجه سالم بر مملکت تعقیب ایتدیره بیلن بر مملکت موقع استقلالیه صاغلام بولونور. امور مالیه سی معقول اساسات اوزرینه جریان ایدن بر مملکده ثروت ملیه نك اک مهم بر قسیمی اولان نقود عامه نك [۱] تصرف و صرفیه ده اعتنای کامل ایله اداره ایدیلور. وضعیت مالیه سنی دوزلته مهین ، حسابک اوجونی شاشیران افلاسه طوغری کیدر. یوقسولاق وزو کوردلک ایچنده قالان شخصیت ایسه حریت معاملاتتی واستقلال حرکاتی احلال تهلیکهنه معروض براقور؛ کرک شخص منفرد و کرک شخص معنوی حقنده اولسون بو حال متشابهاً واقعدر .

مصرفه کی اشغاللرینی تجویز ایچون انکلیزلر مصری افلاس حالده بولش اولدقلرندن دائماً بحث ایدرلر . کذلک مصرک اداره مالیه سنی دوزلته رک بودجه سنده - جعلی و کوز بویاییجی بر شکلده دکل - حقیقی صورتده فضله واردات تأمین ایتدکارندن موازنه مالیه خصوصنک آغیر ویرکولرله خلقي تضییق ایدره رک صحنی وموقت صورتده وقوعه کله دیکندن بحث ایدرلر. احصائی شکلده کوستردکاری ارقامه باقیلنجه ادعایرینی تسلیم ایتمک ضرورتی حس ایدیلور. اصلاحات مالیه نك مصرک کندی کندی رجال اداریه سی طرفندن بلا مراقبه صورتده اولمایوبده اجنبی مراقبلر طرفندن حصوله کتورلمه سی شایان تأسفدر .

اسماعیل پاشانک ۱۸۶۳ ده مقام خدیوئیه کلدیکی صیره ده دیون عمومیه سی اوچ میلیون لیرا بولونان مصر ۱۸۷۶ ده طوقسان میلیون لیرا قدر بر بورجه صوقولشیدی . مشوش وسقط بر اداره ملکیه احتیاجاتنک تضییقوله ویرکولر یوزده الی نسبتنده آرتمش بولونیوردی. انکلیز اشغالنک اونجی سنه سندن یعنی ۱۸۹۲ دن اعتباراً موازنه خزینه شویله کوسته رلمشدره .

واردات	۱۰,۳۶۳,۰۰۰	لیرا
مصارقات	۹,۵۹۵,۰۰۰	»
فضله واردات	۷۶۶,۰۰۰	»
۱۸۹۹ سنه سنده کی موازنه خزینه :		
واردات	۱۱,۶۲۴,۰۰۰	لیرا
مصارقات	۱۰,۲۴۸,۰۰۰	»
فضله واردات	۱,۳۱۶,۰۰۰	»

[۱] اقتصاد یونجه نقد ویا آنچه علی الاطلاق ثروت دیمک اولمایوب ثروتک انواعندن بریدر .

۱۹۰۳ سنه سنده واردات اون ایکی میلونی آشمش بولونیوردی .

شیمدیلرده ایسه اون اوچ میلونه بالغ اولسه کر کدر . [۱]

مصر وارداتنک مهم بر قسمی مصرک دیون عمومیه سنک تسویه سی ایچون تقریق اولونیور .
 آوروپالیرک مطالبنه عائد اولان جهتک تأمین مستثنا اولق اوزره مصر حکومتی الیوم
 اولدقجه مساعد بر استقلال مالی یه مالک بولونیور . بواسطه استقلال حسن استعمالی خصوصیه
 وسوسیه دوشن مصر لیر بولونیدی کورولشد . اکر الیوم آثار ی مشاهد اولدینی
 اوزره مصرک آز چوق مکتب کورمش افراداتی مأموریتیلک غایه سی تعقیب ایتمکه
 میلارنی آر تیر لر سه و خزینہ مات بر چوقلرینک معیشت مستریجه تأمین ایچون کوزینی
 دیکدیکی بر منبع حالنه کیر سه بویله بروضیتک استقبالک رفاه ملیسی ایچون علائم خیردن
 صایلماماسی لازم کلور . مأموریتیلکه دوشکونلک هر شیدن زیاده معارف عمومیه ده
 نقصان تدبیرلر و خطالی اصول تدریسلر التزامندن طولای افرادک مستقلانه صورتده حیانه
 موقع طوته جق هنر لرله مجهز اولماسندن ایله ری کلور . اصلاح موقعی و ارتقای شخصی بی
 یالکنز مقامات رسمیه ده آرامق نظام اجتماعینک سقطنه دلالت ایدره افراطله مأموریت
 رسمیه آرقسه دوشکونلک احتراصات شخصیه بی تولید ایدر و بنابرین صرف منافع فردیه
 اوزرینه مبتنی فرق متعارضه وجوده کتورر و بو ایسه نفاق ملی بی موجب اولور . نفاق
 ملی ایسه بروطنک قدرت مقاومتی صارصار و بوده استقلال سیاسی بی تهلیکه یه اوغرا دیر .

[۱] مصرک طوبراغنک زنکینلکی اسکیدن بری عالمده زبازد اولان حکایاندنر . راحت و سلامت
 بولونیدی و قتلر ده رفاه و سعادت آر تار . دنیا نیک باشقه مملکتلر نده آر تمش اولان قدرت مالیه درجه لرینه
 نسبت ایدیلنجه مصر ده وقوعه کلش اولان بوتزاید پکنده فوق العاده بر حال صایلمایه ییلور . شو قدر
 وارکه بویاده مهم اولان نقطه تزاید ماده سی دکل حساباتده موازنه و تصرف حسن تأمیندر .

بشنجی فصل

اقوام اسلامیه دن بربر لر

شیمدی بجنی اقوام اسلامیه دن (بربر) دینیان و آفریقای شمالی بویونجه اولان حوالیده کثرتله ساکن اولان خلق کتله لرینه نقل ایده لم . بونلر مصرک قوم اسلامیه کی طویلو و متنزج بر خلق تشکیل ایتزلر . بوقومک مختلف حزبلری بعضاً باشقه باشقه نسللر دن انشعاب ایتمش کی کورینور لر و یالکنز لهجه جهتیه دکل اوصاف جسمانیه و سجاای اجتماعیه جه دخی تباین عرض ایدر لر .

« بربر » تعیری ایله مصر و سودان آره سنده کی نوییا قطعه سنک سکنه سنه علم اولان « بربری » سوزنی تمیز ایتک لازم کلور ؛ چونکه بربر لر دخی اساساً حامیه کوکنندن منشعب اولق و لیبیا لیلرک اجزاسندن بولونمقله برابر اصلیت قومیه لرینه خیلی زنجیلک آثار نسلیتی قاریشمشدیر . عددی کی اهمیت اجتماعیه سی دخی بویوک اولمایان و سودان لیلق صفتنه داها زیاده ارتباط حاصل ایدن نوییا بربر لرینی بوراده خارج بحث طوته جعز .

طایفه و ملی اولانلر و اولمایانلر .

بربر قومی اطلس سلسله جبالی بویونجه سر یلمش اولان و علاقه بین المللی جالب بولونان بر طائفه کبیره تشکیل ایدر . بربر لر تقسیمات عرقیه ماده سنده پکده واضح بر معناده اولمامقله برابر بعضاً « لیبیالی » نامی آلتنده ذکر ایدیلور لر . بوطوائفک جزایر حوالیه سنده کی افرادی ایله مراکش جزایره ملاصق اولان جهتلرنده متمکن احزابنه (قبیل) لر اطلاق ایدیلور . بویکله نیک ایسه عربجه نیک (قبیله) سوزندن آلتمش اولدینی بدیهی کورینور . آفریقای شمالی بربر لرینک حیات اجتماعیه جه عشیرت اوصاف میزه سنی قوتله ارائه ایده کله لرندن طولایی بعد الاسلامیه بو عنوان کنیدی لرینه ویرلمش اولسه کر کدر .

(بربر) اسم عمومیه سی آلتنده ذکر ایدیلن شمالی آفریقا طوائفک بعض احزابی اطلس طاغلرینک جنوبندن آشغی طوغری سر یلمش و صحرای کبیرک قابل سکنا اولان برلرنده و غربی سودانده زنجیلکله ویا زنجیلرله قرابت حاصل ایتمش بولونان دیکر یرلی خلق ایله خیلی قان قاریشدیرمشدیر . صحرانک قابل سکنا مواعنه یاشایان و طواریق دینلن

حزب ناس بربر قومنك بر شعبه سیدر. خالص الدم بربر لر آفریقای شمالینك بك اسكى اهالى اصلیه سندن صاییلور لر . بونلر كرك رنك و كرك اوصاف جسمانیه جه آفریقانك نصف شمالینك دیکر طوائفه بکزه منزلر . آطلس جبالی حوالیسنك بربر لر آره سنده آچیق دنكلی ، کوزلر ماوی ، صاچ و صقاللری صاری انسانلره چوق تصادف ایدیلور .

تحويلات ارضیه و اصلیت عرقیه .

علم اجناس بشر مدققلرندن بعضلری بربر لك اصلیتندن بحث ایتدكلری صیره ده نتایج تدقیقاتی هجردورینك صوك زمانه قدر ارجاع ایتك ایستلر . بشرتی آنتروپولوژی ساحه تدقیقندن آلوده عرقلره آیران آنتولوژی علمی اربابی بوباده زیاده سسیله مراقی موجب نظریه لر اورتیه آتارلر ؛ شویله كه : بشرینك قومیتلره تقریقی شویله طورسون حتی عرقیت معینه حاللرینه کلمه سندن مقدم اولان ازمان عتیقه ده بزم بوکون شمالی آفریقا و جنوبی آوروپا ناملری آلتنده بیلدیکمز جهتلرده ارضك اودورلرده کی وضعیت مساعده کارانه سندن طولای برطرفدن دیکر طرفه افراد بشریت آقنلری وقوعه کلوب طورمش . علم ارضك طبقات زمین تحولاتی حقنده کی قصص مخمنه سنه باقیلورسه بحرسه فید حوضه سی دیبه یاد ایتدیکمز یراشکافی ده کیشدیرمزدن اول برطاقم نباتات و حیوانات کی بی بشر سوریلری دخی زماندن زمانه یوقاریدن آشاغی به و آشاغیدن یوقاری به یاییلوب کیتمشلر . ارض اوزرنده کی بوز قابلرینك توسعلرینه ویا چکیلوب زائل اولمالرینه کوره اقالیمده کی صیجاق درجاتی ده کیشمش واقلمی مرور زمان ایله اعتدال کسب ایدن یرلرده بعض نوع نباتات نشوونما بوله بیلدیکی کی بعض جنس حیوانلرده اورده مش و بعض دورلو بشریت افرادی توره مشدر . کیت کیده - بزم اعتباری اوله رقی قوللاندیغمز - قفقاسی عنوانی آلتنده کی بشریت کوکینك وطن ابتدائیه سی شمالی آفریقا دیدیکمز حوالی اولمشدر . بونظریه لر قبله تاریخ اولان ازمانه تعلق ایدرلر . بعدل تاریخ اولان ازمان عتیقه ده دخی آوروپا و آفریقانك حوالی متجاوره سنده - اوزون فاصله لر ایله - ینه مهاجرت جریانلری یوقاریدن آشاغی و آشاغیدن یوقاری وقوعه کلوب طورمشدر . بونظریه به کوره بربر قومنك اصلیت ابتدائیه سی آسیانن گئش صاییلماز ؛ بالعکس قفقاسی صرقتك منشأ اصلیه سی شمالی آفریقا اولق لازم کلور .

جبرالك وبربر عرقه ائلفی .

شمالی آفریقانك الیوم موجود سکنه سی آره سنده أک زیاده اصلیت موضعه صاحبی اولان

بربرلر ایله آوروپانک بعض اقوامی آره-سئنده توافق سجایا ووصاف بولانلر واردر .
 نیته کیم فرانسه ایله اسپانیا اراضی متلاصقه-سئنده ساکن اولان و (باسق) [۱] دینیان
 طائفه افرادیه شمالی آفریقا بربرلری آراسئنده یالکز اشکال جهتیله دکل سجایا طرزیه
 وبعض مرتبه لهجه مفرداتجه وجوه مشابته بولونور .

آفریقانک اقسام شمالیه-سئنده سریلمش صورتده متمکن بولونان و (بربر) نام عمومی
 آئنده ذکر ایدیلنخی یشر شعبه-سئک بعض طاققلری زنجیلر قدر سیاهی بولونقلری حالده
 دیگر بعض طاققلری علی العاده اسمرو بعضیلری ایسه زمانمک بعض آوروپالیلرندن بیله
 داها بیاض رنگ-ته مالکدرلر . مثلاً بربر شعباتندن اولان جنوب و احده-لرینه منسوب
 بولونان (هراطین) [۲] طائفهسی زنجیلک اشکال جسمانی-سندن بعضیلرینی عرض ایتدکلی
 حالده آنلره قومشو اولان و آنلره قرابت نسلیهسی بولونان وفاس الکاسنک حوالی
 جبالیه-سئنده یاشایان قیللردن برچوققلری بر آفریقا خلقنی دکل صاری صاچلری و آچق
 رنگلری ایله شمالی آوروپا کویلرندن برینک اشکالی آکدیرلر . فاس مملکتنده اوزون
 سنه لر اقامت ایدرک ناس کتله-لرینک اوصافی حقئده بویوک وقوف مترصدانه کسب ایتمش
 اولان (وولته - هاریس) نام انگلیز محرری مذکور مملکتک شمالنده ساکن اولان
 و (مستعرب) صفق اکتساب ایدن بربر جماعتدن بحث ایله دیکی صیرهده بوجاعت
 افرادی حقئده : « برچوغی صاریشن ، ماوی کوزلی ، صاریجه صاقاللی در وانداملری
 منتظم اولوب عادتا آوروپالیلرک یاقیشقلی دیدکلی انسانلر کیدرلر » دیمشدر .

فاسک و جزایرک بوقیلدن قیافتنامه عرض ایدن انسانلرینی اسکی روما مستملکاتجیلرینک
 و یاداها صوکره-لری ظهوره ککن و اندال مستولیلرینک بقایاسی احقادندن صانماق
 و یا صایماق لازم کلور ؛ زیرا روما حاکمیتی و واندال استیلاسی دورلرندن داها عتیق اولان
 ازمانه مخصوص مصر قدیم آبداتنده کی کتابه-لرک بعضی-سئنده شمالی آفریقالی افراددن
 بعضیلرینه دائر اولان اشارتدن آنلرک صاری صاچلی و ماوی کوزلی انسانلر اولدقلری
 استدلال ایدلمشدر .

[۱] بیرنه طاغلرینک غرب حوالیسینک قوی البینه برعنصری اولوب کندیلرینه مخصوص لهجه-لری
 واردر . فرانسه جهته منسوب اولان باسقلر شمالی آفریقالی بربرلره داها زیاده وجوه مشابته عرض
 ایدرلر مش .

[۲] فردی (هرطانی) در . بربر قومنک برشعبه متفرقهسی اولان شلوح طائفهسی افرادندن
 بعضیلرینک سودانلیلر ایله اختلاطندن حاصل اولمش دیتلور .

بربر قومیتنمہ تأثیر اسلامیت .

بربر قومنک اوتہ بہ بروہ طاعیلمش اولان مختلف حزبلری آردہ سندنہ کی اشکال ظاہریہ دہ نہ قدرتبان حاصل اولمش بولونورسہ بولونسون بونلر برخیلی اوصاف عرقیہ مماثلتلی عرض ایدرلر .

کرمک ازمان عتیقہ دہ وکرمک اعصار متأخرہ دہ بونجہ مستولیلر ومہاجرلرایلہ عرقیت اصلہ سنک اساسلیجہ متأثر اولماسی لازم کان شمالی آفریقانک بولری خلقتندہ ہیچ برنفوذ خارجی اسلامیتک تأثیرات اجتماعیہ سی درجہ سندنہ سنجہ تحولاتی وجودہ کتورہ مہ مشدر .

قایتن (آردہ) نام فرانسز محرری - فرانسز مقاصد سیاسیہ سی - موجبنجہ ترتیب ایتدیکی *L'Islam et Les Races* یعنی اسلامیت وقوملر عنوانی کتابنک ایکتنجی جلدندہ دیورکہ :

« اسلامیتک غربی بحرسفید حوضہ سندنہ انتشاری دورینہ قدر ایتالیا وآسیا جہتلرندن بر بری متعاقب کان استیلا اوردولری واسپانیادن واطریقہ آوروپای شمالی طرفلرندن کان مستولی کروہلری فی الواقع فاس وآفریقہ حوالیسف ضبط ایلہ مشلردی ؛ لکن بونلردن ہر بریسی اورالرمک سکنہ اصلہ سی اوزرندہ نسبتاً کم از تأثیر متمدنراقدی ؛ حالبوکہ اومملکتہ کیرمش اولان مسلمانلرمک دینی - کہ انسانلری معادل ومساوی طوتار - اویری خلقتک عاداتی ، تعاملی ، اخلاقی اوزرندہ آرزوق حسن اولونور درجہ دہ تأثیرات ثابتہ اجرا ایتدی . »

معلوم اولدینی اوزرہ شمالی آفریقانک بوذکر ایدیان اہالی اصلہ سی آردہ سندنہ اسلامیتک ظہورہ باشلاماسی مصر فتحندن صوکرہ عربلرمک غربہ طوغری ایلہری حرکتندہ دواملری صیرہ سندنہ کورولدی . لکن عرب مؤلفین قدیمہ سنک « آفریقہ » دیہ یاد ایتمش اولدقلری حوالینک فتحی مصرک فتحندن داہا مشکل اولدی ؛ مصر فتحندن آنحق الی سنہ قدر صوکرہ توسع احتمالی قولایلاشمغہ باشلامشدی . مصر فتحندہ عربلرمک اوکلرینہ چیقان معارضلر مصرک برلی خلقی دکل یزانس جہتندن کوندہ ریلن قوای مستولیہ وحا کمہ ایدی . حالبوکہ مصر طریقہ شالدن مغرب اقصایہ طوغری وقوع بولان عرب استیلاسنہ مقاومت ایدنلر رومالی مستولیلرمک بقایاسندن زیادہ حوالی جالیہ دہ کی جسور وغیور برلی خالق افرادی یعنی بربرلر ایدیلر .

استطراذ

شیمدی بوراده برسؤال وارد اوله بیلور: دینله بیلورکه: بزبوخنده اسلامیتک تاریخ انتشاری وجهله بر سلسله ترتیب اتخاذا ایده جک ایدک؛ بر برقومی آرهمسندده اسلامیتک تأسسی خیلی اوزون زمانلره توقف ایتدی؛ حال بوکه آسیا جهتمده داها اول اسلامیه کلن قوملر کورولدی؛ بو آسیا قوملرینی بر برلره تقدیماً ذکر ایتمه ملی می؟ واقعا بویله بر ملاحظه طوغری کبی کورینور؛ فقط آفریقای اسلامی بی ملاحظه دن صوکره آسیایه کچمک بچمزمک تلقیسندده داها منطقی بر ترتیب اراءه ایدر. همده اساس ماده بوتون بربر طوائفک اسلامیه کلمه سنک تاریخنده دکل بلکه داها زیاده اسلامیتک اوطوائف آرهمسندده منفرداً منسوبلر قازانماسنک زمان وقوعنده در. ایدمی اسلامیت آسیای غریبده کی امتلردن ایران وتورانک سسکافی آرهمسندده انتشاره باشلادینی تاریخلرده بربر قبیله لری افرادی آرهمسندده منفرد صورتده مهتدی قازانمقده باشلامشدی. حتی هجرتک ۹۳۰ سنه سنده عربلر اسپانیانک استیلاسنه قویولدقلری زمان استیخدام ایتدکاری قوتلرک پک مهم بر قسمی مختلف بربر قبائلنه منسوب افراد مهتدیه دن مرکب ایدی وحقی ابدی صورتله نامنه نسبتله (جبرالتار) دنییلن کچیددن قوای مسلمینی اسپانیایه سوق ایدن امیر جیش طارق بن زیاد عربلره دکل بر برلره منسوب ایدی.

بربرلره آرهمسندده توسع اهنمدا.

حقیقت حالده بربر طوائفک اهدای کاملی هجرتک طوقوز یوزسنه سنندن اعتباراً باشلار؛ بودور ایسه اندلسده کی نفوذ اسلامیتک سقوطه یوز طوتدینی اون بشنچی قرن میلادی به تصادف ایدر. اووقتلر شمال آفریقاده حالا باقی قالمش اولان آوروپالی متوطنلر کنیسا مذاهب مختلفه سنه عائد اباطیل مدعیات ایله اوغراشه کلدکلرندن وتفسخ اخلاقی به اوغراذقلرندن طولای بنیه معنویه لری صارصلمش بولونیور و آنلرک دائرة نصرايته کتورمش اولدقلری بربرلر دخی ینه بتیرستلک یولینه صامش بر حالده کیدیورلردی. اون بشنچی وحقی اون آلتنچی قرن میلادی به قدر شمالی آفریقاده حالا میلیونلرجه غیر مسلم خلق یاشایوردی. قوای حاکمیت نفوذی آلتنده بونلردن اوتوده بروده اسلامیه کتورلمش اولانلر بولونه بیلور. لکن بچمزمک مدخلنده ذکر ایتدیکمز اوزره باشقه لرینی کندی اعتقاد مذهبیسی التزامه اجبار ایتک تعصب دینیک اُک منفور بر طرزینی ارتکاب

ایله مک دیمکدرکه بویه بر حال (لا اکراه فی الدین) امر مبجلی ایله داها بدایتدن اعتباراً اسلامیت حقیقه‌نک دائره جوازندن خارج طوتیلیمشیدی. بربر قبائلی آره‌سنده اسلامیتک انتشارینه اک چوق اسپانیادن قاچان مستعربین مسلمه افرادی خدمت ایتیمشیدی. بونلر آره‌سنده داها زیاده منورالافکار، داها زیاده اوصاف عرفانیه و وسائط مدنییه صاحبی مبشرلر ظهور ایتدی. فداکارانه بر حیات مساعی التزام ایدن بو کبی کیمسه‌لر آللرندم عصا و صیرت‌لرنده عبادینه‌جک بر صورت محویت ایله بربر قبیله‌لرینک اطلس جبالی‌مواقع رصینه‌سنده کی قرارگاه‌لرنده برر کوشه انزوا بولوب اوچر، بشر طاق‌لرله صوقولدیله. تماسه کلدک‌لری خلق مواجهه‌سنده انسان مدنی گی طاوراندیلر، افراد ناس ایچون خادم خیر ورهبر حرکات حسنه اولدیله، قلبلر قازاندیلر. ایشته اصل بو یولده کی تبشیرات واسطه‌سیله ایدی که بربر طوائف‌نک کومه کومه افراد ناس طریق اسلامه سوق ایدلیمشیدی. [۹]

اطلس جبالی حوالیلرینده کی قبیللرک اهتداسی طولایسیله درکه آفریقانک نصف شمالی‌سنده کی دیگر بربر طوائف‌نک جماعت اسلامیه طالع کله‌سنگ اسپانی استخصار ایدلمش اولدی.

بربر خلق‌نک اهتداسی اسلامیت ایچون آفریقاده مفید برعصر انسانیت قازاندرمشدر. شمالی آفریقاده مؤرخ ابن خلدونک (بلادالبربر) تسمیه ایله‌دیکی حوالی - که طرابلس

[۱] قرناطه‌نک سقوطندن صوکره شمالی آفریقایه کان اندلس مهاجرلری آره‌سنده بوکی تبشیرات اسلامیه خدماتی درعهده ایدن کولیلره ساقی‌الخرء نام محله‌کی قادریه زاویه‌سی شیخنک هجرتک ۸۹۸ ده ابتدیی مؤثر خطابه بربرلرک اسلامیتی مسئله‌سنده شایان دقت برقطه‌یی مخطر اولدیغندن پروفیسور آرنولدک (موعظه اسلامیه) عنوانلی کتابندن بروجه آتی نقل ایدیلور :

« اولجه سعادت ایمانیه‌دن هر نه نوارث ایتملرسه آتی غائب ایله‌مش اولان اوپرلرک (یعنی برای تبشیرکیده‌جک‌کنز پرلرک) خلقی آره‌سنه‌نور هدایتی اساره ایتک اوزرمزه مترتب بزوظیفه‌در. بوزواللی قبیللر مکتبلره و یاخود چوجوق‌لرینه قوانین اخلاقیه تعلیم ایدم‌جک وسائطه مالک دکلدرلر. بویه‌جه ربیز و ایمانیز قالمشدره غیرمدرک حیوانات کی یاشایورلر. بوحال آلنا کک ازاله‌سی ایچون سزک جهد ایمان‌کنزه، وقوف منورکنزه مراجعته قرار ویردم. جبال آطلاسک بو خلق‌نک ضلالت ایچنده یووالانوب کیمته‌سنه و آلم برجهالت سبیلله اسلامیتک حقایق عظماسندن بی‌خبر قالماسنه کولک‌لریکی راضی اولماز. کیدیکنز اوغللم آتش ایمان‌لرینی اوفله‌یرک قلبلرنده سونمکده اولان قیغلی‌جملره یکی برشعله فوران ویریکز. . . وظیفه‌کنز مشکلاته‌طولو اولدیغی حقیقتی سزدن کیزله‌مک ایسته‌م. آنجیق ناقابل مقاومت اولان عزیمکنز وشوق اعتقادیکز عنایت باری ایله کافه مزاجه‌غلبه‌ده سزه معین اولور. کیدیکنز اولادم، جهالت طولایسیله ایمان‌لر قی باطال‌قلرینه صابان‌مش اولان اوچاره خلقی آله‌ک امرور رسولک آرزوایتدی. طریق صلاحه‌کتوریکز. کیدیکنز اوغللم، پیام سلامتی آنلره ایصال ایدیکنز. الله‌معینکنز اولسون. . . الخ »

عربدن فاسك محیط آطلاسی ساحلنه قدر امتداد ایدر - داخلند، برچوق نقطه لراوزرنده عربلره مستعرب دیگر مسلمانلره قومشو اوله رق یاشان بربرلر بالنسبه خیلی فاقیت اوصاف کوسته درلر. لوندردده مطبوع (تاریخ جهان) آدلی بر اثرک آفریقادن بحث ایدن اوچونجی جلدنده (صفحه ۵۵۱) دنیلیورکه: «اسلامیت هیچ برجهتده بربرلر آره سنده بولدینی درجهده صادق و متعصبانه صورتده فداکار سالکار بولامشدر.»

«بربرلرک معاونتلی بولونامش اولسه ایدی مسلمانلق اسپانیانک فتحنه موفق اوله مازدی.»

بربر و عرب تماسی.

بک اسکی زمانلردن بری عربستاندن آفریقایه وقوعه کلش اولان عرب مهاجرتلرینک طریق جریان نیل بویندن جنوبه طوغری بولونمش اولدینی حالده اسلامیت دورندن صوکره بوجریان، غرب جهته دخی وقوعه کلکه باشلامش ایدی. بوجهتله بربرلر و عربلر آره سنده خیلی اختلاط اجتماعی تحدت ایده کلدیکندن طرابلس غرب وتونس جهتده کی بربرلره خیلی عربلق طبیعت و اوصافی کچمشدر؛ لکن جزایر وفاسده کی بربر احزابی عرفان عربینک تأثیراته مجلوب اولقله برابر اصلیت عریقه نی ولسان قومینی محافظه ایشلردر. بورالرده حامیه لک و سامیه لک اصلیتلری خیلی متفرق قالمشله والسنة سامیه دن بولونان عرب بجهدن زیاده لسان قدیم محلی اولان (تامازیفت) [۱] دلی مکلمه ناسک واسطه غالبه سی اوله رق قالمشدر. بولسانک اسکی مصر لیرک دیلیری ایله ونوبیا قطع سیله حبشستانده کی السنة غیر سامیه ایله قرابت کلانی کشف ایدلمشدر. بونک مختلف لهجه لری بر طرفدن لیبیا خطه سنده کی (سیوا) حوالیسنه و دیگر طرفدن غربده سنهغال مملکتده قدر اولان یرلرده قولاللقده درلر.

فرانسز جهده محرر بر (آنتروپولوژی) قاموسنده بربرلر ایله آنلره قومشو اوله رق یاشایان عربلر آره سنده بعض اوصاف فرق لری کوسته ریلورکه پکده منصفانه کورونمه مکله برابر بوراده ذکره شایاندرلر؛ شویله که: عربلر اکثریتله نحیف الجسم اولمق استعدادینه مالک، طولانی تمتد قافا طاسلی، چالیشقان دکل، کیرلی، کوجه به حالنده یاشامه مائل، زراعت هوسکار دکل، اسیر استخدانه مبتلا، تعدد زوجانه طرفدار.

بربر و یاقیل: جسور، چالیشقان، وقارلی، هیجانی، اوطوردینی یره مربوط،

[۱] بربر و یاقیلر کندی کندنلرینه (ایماذیفن) دیرلرلرلر که حر و یانجیب معنارینه کلورمش.

بربر اسمی بوقومه عربلر طرفندن ویرلشدر.

تعدد زوجاتندن مستنکف ، اسیر طومتغی سومز ، اکثریتله اورتہ بویلی ، عضلاتی ، طولانی ممتد قافا طاسلی (دولیقو سه فالیک) .

تعلیم روحانی بی عرب لساننده کی کتب اسلامیہ دن اقتباس ایدن بربرلرک اکثریتله داها زیاده متقی بولونقلری ملاحظه ایدیلنجه آنلرک حیات اجتماعیجه عربلره نسبتله فائزیت اوصافه مالکیتلرینک سببی آکلاشیلور . مع مافیہ جزایرک بر چوق حوالیسندن عربلره حیلی قان قاریشدیرمش ویان یانه ساکن بولونمش اولدقلرندن بویکی مختلف اصلدن کان افرادناسی اسلامیتک نفوذ توحیدیه سی خیلی مزح ایتمش و آنلرک اوصافه آزچوق هموصفلق ویرمشدر . جزایر خطه سنده کی اهالی مسلمہ ایچنده اکثریتی تشکیل ایدنلر بربرلردر . لیکن فاس مملکتنده لسان جماعتی بربرجه اولان خلق آنجق براقلیت مهمه تشکیل ایله یور . لوندرده خارجیه نظارتنک تاریخ دائره سی نشریاتی میانده ۱۹۲۰ سنه سنده فاس مملکتنه دائر نشر ایدلمش اولان برآئوده اومملکت اهالیسنک - که اکثریت عظیمه سی مسلماندر - عددی آتی میلیون قدر تخمین ایدلدیکی کوسته رلمش و عربجه تکلم ایدن قسم ناس ایسه ایکی میلیون و بربر لهجه لری قونوشان مسلمانلر سکزیوزبیک نفوس اولق ذکر ایدلمشدر . فاس مملکتی اهالیسی آره سنده بربرلر - قومی اولقدن زیاده - لسان جهتیله برجزوء تام تشکیل ایدرلر . کرک خالص عرب اصلیتندن کان و کرک و قتیله اسپانیادن التجا ایتمش مسلمانلرک احقادندن بولونان فاسیلر بربری اولان قاسلی اشخاصدن بعض مرتبه فارق اوصاف نسبت عرض ایتسه لر بیله برچوق جهتلرده بویکی عنصر افرادی بربریله خیلی اختلاط نسلیت وجوده کتیرمشدر و کیت کیده یکوجود برجماعت اسلامیہ حاله کلک یولفی طومتشدردر . بوکبی یرلرده لسان عرب بربر لهجه سنک یرینه غالبانه صورتده قائم اولقددر . فاس مملکتنده کی برابره نک مهم شعبه لرندن بری شیوخ دیکری رثا یاخود (ریف) دره بویکی طائفه آره سنده عربلق اوصاف قومیتی توسع ایتکده در .

بربرها کیتمری .

شمالی آفریقا سکنه سی اسلامی بر صفت آلدقدن صوکره اوراده ظهور ایدن دول اسلامیہ دن باشلیجه ایکیسفی اصلاً بربر قومیتنه منسوب اولان ایکی خاندان اداره ایله مشدی . بونلردن برنجیسی (المراده) ایکنجیسی (الموحیدین) دییه معروفدر . المراده طریقت مذهبیہ اوله رق محورا جهتنده ظهور ایدن مرابطلر - (که اجنبی

کتابلرنده کی صورت تحریری وجهله «مارابوت» شکندنه اوله رق بعض محررلر منظر فندن استعمالی موجب استقرار بدر -) ایچندن چیقان یوسف بن تشفین طرفندن تأسیس ایدلمش وفاسده کی مراکش شهری بونک مقر حاکمیتی اولمشیدی . بو وقعه هجرتک دورت یوز اللی بشتنجی سنه سنه مصادف دوشرب . بر مدت صوکره بویوک بر ایمپراطورلق دینه جک قدر واسع اولان بو دولت - غالباً صرف شخص منفردک قدرت نفوذیه قائم اولماسندن طولانی - اللی سنه قدر حکمفرما اولدقدن صوکره اقتراض بولمشیدی . بوندن صوکره یینه بر بر قومی افرادندن اولوب آطلس طاغلرنده بر محله منسوب ابن طمرت نامنده بر متهمدی طرفندن تأسیس ایدیلان الموحیدین دولتی حکمفرما اولغه باشلادی . بونک اوغلی عبدالمؤمن مصرک حدود غربیه سندن فاسک محیط آطلاسی ساحلنه قدر اولان یرلرندن ماعدا اندلسده کی بر چوق مسلمان بلادینده تحت حاکمیتیه آلمشیدی . بر آراتق بو حکومتک مرکزی الیوم (سهویل) دییه معروف اولان شهره نقل ایدلمشیدی . بو بر برخاندانک حاکمیتیه اون اوچنجی قرن میلادی ظرفنده زوال بولدی .

تاریخک تصادفات عجبیه سندن اولق اوزره اسپانیاده مسلمان حاکمیتک تأسیسی ایچون بونجه فداکارلانی ثابت اولان بر بر قومک بالاخره خلفا حاکمیتیه قارشو عصیانلرندن طولانی اسپانیاده کی اداره مسلمین ضعفه دوشمش وبو ضعف آنک زوال خجیفی تسریعه باشلیجه بر سبب اولمشدر .

تاریخیه حادثات .

شمالی آفریقاده بر بر قومه ماوای اصلی اولان یرلردن طرابلس ، تونس ، جزایر ، فاس مملکتلرینک انتشار اسلامدن صوکره کی وقایعک تاریخلری اوزرنده اطاره نظراتک بوراده علاقینی موجب صایلیسه کر کدر :

طرابلس غرب : یدنجی قرن میلادیده بیزانس حاکمیتیه خاتمه چکلمش وعرب استیلاسی وقوع بولمشیدی . (۱۵۱۰) تاریخنده اسپانیایلر طرفندن ضبط ایدلمش و آز بر مدت صوکرده (سن ژان) شوالیه لرینک تحت اداره لرینه دوشمش ایدی . اوروپایلرک قورصان تسمیه سی ترجیح ایتدکری تورک بحریونی بو شوالیه لری ۱۵۵۳ ده اورادن طرد ایله مشلردی . نیجه زمانلر اداره مختاره یه مالک اولان طرابلس غرب بوندن تقریباً طقسان سنه قدر اول طوغریدن طوغری یه عثمانی ولایتی حاله کیشیدی .

۱۹۱۱ ده ایتالیانلر آکسزین طرابلسی استیلایه قویولدیلر. شوراسی شایان قیددرکه ایتالیانک امل استیلاسی ۱۸۹۸ ده فرانسه ایله کومروک تعرفهسی مجادلهسفی تسویه ایتدکدنصکره فرانسر حکومتک موافقی اوزرینه تکنون ایتمش وبوفکر استیلایه انکلتره دخی موافقت ضمنیده بولومش واوزمان ایتالیانک متفی بولومش اولان آلمانیا وآستریا دخی بو استیلا پلانی تنقید ایتمه مشلردی .

شایان عبرت تصادفات مکدره دن اولدینی اوزره طرابلس غربک بدایت استیلاسی خبری حتی پاشا قابینه سنک استانبولده هایهویه طالبینی صیرهده واصلی اولمشیدی . [۹] بر میلیونی متجاوز نفوسی حاوی اولان طرابلس غرب حواله سیکنده بربر قومیتنه منسوب افرادک عدد نسبسی بویوک اولسه کرکدر .

نونی : بودیاریک ایکی میلیون قدر اولان خلقندن نه قدرینک بربر عنصرینه منسوب اولدینی لایقیله کسیدریله من ، هر حالده بربر عنصری تونسده اولدجه صاییلی بر جماعت تشکیل ایتسه کرکدر ، واندال استیلا سندن بیزانتین ایمپراطورلغی ایچون ضبط ایدلدکن یوز سنه قدر صوکره یعنی ۶۴۸ تاریخنده عربلر طرفندن ضبط ایدلمشیدی . متعدد مسلمان حکومتلری اداره سنه کچدکن صوکره بر آراق ده فرنکلرک استیلا سنه کچمش ایدی . (۱۵۲۵) ده تورکرک ید فاتحانه لرینه دوشمش وبلا آخره بشنجی شاراک عساکری آینه کچمش ایسه ده آرزمان صوکره تورکرک تونسسی استرداد ایله مشلردی . تورک داییلرینک اداره سنده مختاریتی حائر اوله رق ۱۸۷۱ سنه سنه قدر دوام ایتمش و او صره ده تونسک عثمانلی ایمپراطورلغی اجزای غیر منفک سندن بولوندیغی اعلان ایدلمشیدی [۲] . فرانسه نک تونسسی استیلا املی جزایرک ضبطندن بر مدت صوکره تعینه باشلامشیدی . تورک وروس محاربه مشومه سفی متعاقب انعقاد ایدن برلین قونغرهنده فرانسه نک تونسسی استملاکنه دولترجه جواز کوسترلدی .

[۱] او وقتک وکلای فخانمندن بر قاجینک بک اوغلنده مادام مطران نامنده تابعیت ومسکلی مشکوک بر جادالوز قارینک اوینده کاغد اوپنادقلمی بر آنده خبر استیلا نک کلش اولدینی روایت ایدلمشیدی .

[۲] بوتاریخ پروسیا وفرانسه محاربه سننده فرانسرلرک مغلوبیتلری زمانته تصادف ایله دیکندن او ونک تورک وکلاسنک فرانسه نک ضعفیتندن بالاستقاده تونسده تأیید حاکمیت ایتک ایسته مش اولملاری استدلال اولونه بیلور .
السیات مجموعه سی صافی : ه

جزایر : شمالی آفریقاده بربر قومنك اك اسكى آنا وطنيدر . جزایرك بو اهاالى ناصلیه سی - بالاده اشارت ایدلدیكى اوزره بربر دكل « قیل » تسمیه ایدیور . بومملكت دخی رومالیردن واندارله كچمش و آنلردن ده یزانتیلر ضبط ایله مشلر و عربلر یزانس حاكیمته ختام ویرمشلردی . مختلف طوابع امه صحنه اولدقن صوكره توركلرك آلرینه دوشمش ایدی . بر قاج عصر ظرفده آوروپالیرك شرقی استیلالرینه قارشو وضعیت تهدیدكارانه آلان وفرنگلرجه (قورسان) دینیان تورك بحر یونی جزایری كندیلرینه مركزز حاكیت اتخاذ ایتمشلردی . جزایرده حكومت ایدن تورك داییلرینك صوكونجیسی اولان حسین داییدن ۱۸۳۰ ده فرانسزلر جزایرك مركزی ضبطه قالشیدیلر . لکن صوكره دن مجاهدین مسلمه ایله چایشیدیلر كه امیر عبدالقادر ك اداره سنده فرانسزلر علینده اجرا ایدیلان حرکت ملیه سنلرجه دوام ایتمش و بونده بربر جماعته منسوب افراد مسلمنه نك خیلی یاردیملری كورولمشدی .

فاس : ۶۸۲ ایله ۷۱۰ سنه لری آره سنده عربلر طرفندن فتح ایدلدى .

۷۸۸ ده ادریسی خاندانی حكومتی تأسیس ایدلدى .

۱۰۶۲ ده المروده حاكیمتی جاری اولدى .

۱۰۸۶ ده الموحیدین سلطنتی حكمران اولدى .

۱۴۱۵ دن صوكره بعض مواقعك وخاصة طانجه نك پورتكیزلر طرفندن اشغالی وقوعه كلدى .

۱۵۵۰ شرفا خاندانلرینك بدایتی .

۱۵۸۰ ده طانجه اسپانیالیلرك آلرینه كچیور .

۱۶۷۳ دن صوكره فلالی شرفاسی خاندانندن مولای اسماعیل فاس مملكتكته بر حكومت تأسیس ایدیور واجنیلری قوغیور .

۱۸۴۴ ده یعنی جزایرك فرانسزلر طرفندن فتحندن برمدت صوكره ضعیف فاسك آفریقاده كى فرانسز امپریالیزی ایله نزاعی باشلايور .

۱۸۵۹ اسپانیا فاس ایله حربه کیریشيور .

۱۹۰۴ ده انكلتره ایله فرانسه آره سنده آفریقاده تقسیم مستملكات مقاوله سی امضا ایدلدى كن صوكره انكلتره نك مصرده تأسیس آمریت ایتمه سنه

مقابل فرانسه دخی قامی تحت وصایتنه آلیور و بویله جه فاسک استقلال حاکمیتی حقیقیلکدن
چیقور .

لسان عرب واسطه سیله بربر طوائفی آره سنده معارف آرتدجه و علی العموم فاسلیلر
بیننده مالکیلک ، خارجیلک و داها بیلمم نه لیک کبی اختلافات مذهبییه قارغشه لقلری ازاله
ایدیلهرک تعصب جاهلانه یرینه علم و وقوفه مستند بر حقیقی دیندارلق تأسس ایدنجه فاسک
استقلال ملیسنک استردادنده بربر قومیتندن بولونان مسلمانلرک اک بویوک همی صرف
ایده بیله جکاری تخمین اولونه بیلور .

آلنجی فصل

غربی سودانده هاوسالر و فولانیلر

آفریقانك نفوذ اسلاميته زمین تشکیل ایدن قسمندن [۱] عمومیت وجهله بحث ایتدیکمز صیرهده سودان دیارینی شرقی ، مرکزی ، غربی اولوق اوزره اوچه آییرمش و اورالرده کی مسلمانلر حقنده علی الاطلاق بعض بیاناتده بولونمش ایدک . لکن غربی سودان مسلمانلرندن بوراده آیریجه اوله رق بحث ایتدیکمز ایچون برسبب واردرکه اوده (هاوسا) لر کی اهمیت سیاسی و اقتصادیجه قومشوطاقتدن تمایز ایتش و (فولانی) لر کی اسلام آمالی خصوصنده مجاهداتده بولونمش و بناء علیه طائفه متفرقه اولمقدن زیاده «قوم» اطلاقنه آز چوق لیاقت کوسترمش ایکی جماعت مسلمانك غربی سودانده منسوب اولمالریدر . بو حظه نك هر جهتمنده و حق محیط اطلاسی ساحلنه قدر اولان یرلرنده بیله طاغیبق صورتده مسلمان جماعتلرینه تصادف ایدیلور . لکن نجرنهرینك حوالی بالاسنده بوجاعتلر بویوک کتله خالرنده عرض هویت ایدرلر . بورالرده کی یرلینك یوزده آلتش بشی مسلمان اولوق اوزره تخمین ایدلمشدر . انکلز میسیونرلر لکاری جمعیات متحده سی نامه نشر اولونان آئاردن (ده ویل ووکر) ك ۱۹۲۴ ده منتشر و «آفریقا ایله آنك اقوامی» نام کتابنك «هلال و بتپرست آفریقایی» عنوانی فصلنده غربی سودانده کی مسلمانلر ك عددی اون ایکی میلیون اوله رق کوسته رلمشدر . (ماندینغو) لر ، (یوروبا) لیلر و سائرلر آردنده اسلامیت خیلی وسعتلی صورتده شیوع فرصتی بولمقله برابر بز بوراده یالکمز هاوسالر ایله فولانیلری برر قوم اسلامی صفتنده بالتلی ذکر ایده جکمز . غربی سودان یرلیلری آردسندده اسلامیتی ایلك قبول ایدنلردن ماندینغولر اهمیت سیاسی لرینی اُسکیدن غائب ایتشلردی . بونلر هاوسالرك حکومتی طرفندن تحت ضبطه آلتشلردی . هاوسا مسلمانلرینك عددینی اوچ بوجوق میلیون متجاوز و فولانیلر ك نفوس مجتمعه سی ایکی

[۱] محیط اطلاسی ساحلنده کی (سیه را له تون) اراضیسندن داخلک جنوب شرقیسی بویونه طوغری مائل برجیزکی چکیلور و بوجیزکی (نیانزا) کولی حوالیسندن کچرک بحر محیط کبیر ساحلنده . (ماداغاسقار) آطه سنك مواجهه سنه دوشن بر نقطه یه ایصال ایدیلورسه بو خطك یوقاریسندده قالان جهته نفوذ اسلاميته زمین تشکیل ایتش دینله بیلور .

میلیونه بالغ اولق اوزره تخمین ایدر لر . اسلام امیرلکری آره سنده احتراصات رؤسادن خلولای و قوعه کلکش اولان احما کارانه مجادلات و محاربات هیچ ده و قوعه کله مش اولسه ایدی بوگون عدد مسلمین کی امرانک قوای سیاسیه لری ده بویوک بولونوردی .

عرقی اثر و طاهر .

کرك هاوسالر و كرك فولانيلر صحراي کيرك قوري اقليمي ايله اورته آفريقانك خيلي صولاق يرلى اراضي آره سنده و - تام معناسيله - زنجي بر عنصر بشریت ايجنده بولونمقده در لر . بونلرک اصليتلرنده حاميه و بر درجه يه قدر ساميه عرقيتلري تأثيراتي واردر . واقعاً بونلرک طبایعنده مشاهد اولان وصف فارق ينه زنجيلکي آکديرر ايسده بوايکي قوم هر حالده زنجيلکک يوکسک طبقاتندن صاييلمق اقتضا ايدر وفي الواقع غربی سودانک طوائفی جنس نفوس اعتباريله شمالدن زياده جنوب جهتدن کلکش اولان عناصر مهاجره ايله داها زياده استحصال تأثير ايله مش ايسده نوع مدنيت حيثيتيله شمالک نفوذندن مستفيد اولمشدر ؛ چونکه صحراي کيرك آشاغی جهتلری اوتده بروده بر خيلي واحه لری ، قويليری ، مرعالي محتوی بولونقلرندن بحرسفيد سواحلی جانبندن ککن مستوليلرک ضرور لرندن ماعدا آثار مدنيه نك نفوذينه مساعد اولمشدر . داها شمالده کی بربر قيله لرندن اصليتلری اساساً تحوله اوغرامش اولان بعض طوائف بوجهتدن غربی سودانه وحتی بعض مفرزه لری قونغو حواليسنه قدر اينمشلر ويرلی زنجيلرله عرقيت احتلاطی حاصل ايله مشلردی . نيته کيم شرقی و مرکزی سودان مالک اوله بيلديکي آثار تمدنيه يي داها زياده حبشستاندن و نیل جهتندن اخذ ايله مش ایدی . ايشته بويه جه شرقدن اولديغی کي شمالدن دخی مدنيت علائم و آثارينک سودانه طوغری دائره نفوذی آرتدجه عرقيت احتلاطلری ده چوغالمش ويکی يکی قبائل و طوائف ميدانه کلشدر . بويولده کی عناصر امتزاجاتی اسلاميتک ترايد انتشارندن صوکره داها زياده و قوعه کلشدر .

اسلاميتک مبادی انتشاری .

اسلاميتک غربی سودانده ايلک تأثيری - شمالی آفريقانک عربلر طرفندن تمامی استیلاسی اوزرينه - بربر طائفه لری آره سنده اهتدال و قوعه کله سنی متعاقب حسن ايدلکه باشلامشیدی . صحراي کيرك غرب جهتلرنده کی بربر قومی احزابندن سنه اجه و لمطونه طائفه لری افرادی ارشاد دين بابنده کی مساعی ايله متأثر اولمغه باشلامشلر و بناء عليه بونلر آره سنده اهتدا

ایدنلردن بعضلری ده غربی - سودانده خدمت ارشادی ایفایه قویولمشلردی . هجرتک دوردونجی قرنندن صوکره آودیاردده باشلیجه بوکی مرشدین طرفندن حکومات اسلامیه اساسلری قورولمغه باشلامش ایدی . ماندینگو خلقنک مرکزی بولونان (ملله) ده - ابن بطوطه نك روايتنجه - داها اوچونجی قرن هجریدن اعتباراً (قوقو موسی) نامنده بریسی طرفندن بر حاکمیت مسئله تأسیس ایدلمشیدی .

(میک) نام محرر - که غربی سودانک انکلیز استملاکنده کی حوالیسنده مأموریتله بولونمشدر - « شمالی یجریا قبیله لری » عنوانیله یازدینی اترك رنجی جلدنده (صفحه ۶۱) اسلامیتک غربی - سودانده کی مبادی شیوعی مناسبتیله دیرکه : « یدنجی قرن میلادیده اسلامیتک ظهوری و متعاقباً شمالی آفریقانک عربلر طرفندن استیلاسی بو جهندن ماعدا سودانده دخی دینی ، عرفانی ، قومی صورتلرده نتیجه لر میدان کتورن بروقه اولمشیدی . شایان دقت مواددن بولوندینی اوزره یجری حوالیسنک فولانیلری کندی نسلیتیرینی شمالی آفریقاده ایلك عرب رئیس الجیشی اولان عقبه یه نسبت ایدرلر . او جهتك اون دوردونجی قرنده بنی هلال و بنی صولهیم (سليم) نامنده ایکی عرب طائفه سی معرفتله عربلاشدیرماسی معاملات یالکیز بربرلر آره سنده عرب قاننک زیاده سیله قاریشمانی انتاج ایتمکه قالمایوب برده اسلامک غربی - سودانده شیوعی منتج اولدی . . . یجریانک شمال حوالیسنده کی قبیله لردن اک مهملرینک مهاجرتلرینی اسلامیتک انتشاری طولایبسیله وقوعه کن تحولات متحرکه یه اسناد ایتک عنعنه اولمش وبورلره مدنیت کیرمشدر . مدنیت اسلامیه نك ایلك قاپوسی ایسه (بورنو) بلده سی اولمشیدی . »

بومؤلفک غربی سودانده کی عرقیت نمونه لری اوزرینه سرد ابتدیی مطالعه یه کورمه بو دیارک باشلیجه قبیله لری هاوسالر ، فولانیلر ، نوپیلیر ، یوروبالیر تشکیل ایدرلر . اکثریسی حال ابتدائیده و حال وحشتنده یاشایان ایکی یوزی متجاوز طائفه و قبیله لر آره سنده عددی درت میلیونه یاقین بولونان هاوسالرك وایکی میلیون نفوس مقدارنده بولونان فولانیلرك اکثریت کلیه سی مسلماندر . عموم ناسه نسبتله بوتون مسلمان نفوسی یوزده آلتیش اوچ مقدارنده در . بومسلمانلر وحشیلره نسبتله اوصاف انسانیه ممتازیتنه مالکدرلر . افرادی غربی سودانده الكوسعتلی برجماعت تشکیل ایدن هاوسالر اقتصادیات واجتماعیات ساحه لرنده حاکم بروضعیتده بولونورلر و بونلرك باشلیجه امیرلکلرینک مرکزی سوقوطو ، قانو ، رازیه وقاسینه شهرلریدر .

فولانیلر ایسه طاغینق حزبلری احتوا ایدن بر عنصر قوی تشکیل ایدر لر . اساساً راعی اولان ونسبتاً داها زیاده محارب صفتنه مالک اولان بو خلق ساکن و اهل صناعت و تجارت بولونان هاوسالره غلبه چالهرق غربی سودانده وضعیتنه حاکم اولمشلر ایدی . عثمان دان فودیو اسمنده کی سرکرده غیرت دینه بی تهییج صورتیله اصلاحات اجتماعیه ده بولونمق ایچون قیام ایتش و بوجله اون طوقوزنجی قرن میلادی مبادیسنده هاوسالرك قدرت سیاسیه لر ی فولانیلرك األرینه کچمش ایدی . آوروپالیر آره سنده آفریقا داخلنده استملاک اراضی حرصی آرتدینی بر دورده یعنی یکرمنجی قرنك بدايتنده فولانیلرده - نیجر نهری حوالیسنك دیگر بر جوق طوائفی کی - انکلترونك حاکیت استملاکیه سی آله جبراً صوقولمش ایدیلر . قومشو طوائف طرفندن فولانی ، پول ، فلالاتا ، فولب اسملری آلتنده یاد اولونان واصلیتلرنده بر برك اوصافی بولوندینی ظن ایدیلن بوطائفه نك بر قسمی ده فرانسه نك تحت استملاکنده قالان (داهومه) ده و (سهنه عامییا) ده بولونور .

نهمیاده نفوز ایهومیت .

محرر (میک) بالاده اسمی کچن کتابنک ایکنجی جلدینک بدايتنده شمال نیجر یاقبائلنك مذاهی مناسبیله دیورکه : « آفریقایه احکام اسلامیه ادخالی غربی سودان ایچون عواقبی مهم بروقه اولمشدر . اسلامیت یالکیز اوراده کی طوائفك ترکیبات عرقیه سنده اساسلی تحولاتی موجب اولقله قالماش و برده کندیسیله بر لکده بر مدنیت کتورمشدر که ایشته بومدنیت اوراده کی اقوام زنجیه به ممتاز بر حرث سجه سی ویرمش و بوایه آنلرك سیاسی حیاتلریله اجتماعی مؤسسه لرینه حاکم اولقده بولونمشدر . مدنیت اسلامیه نك غرس و حرثی هاوسا مملکتنده و (بورنو) طرفلرنده باشلامش و بالاخره جنوبده هنوز ایمانه تمامیه کلمه مش اولان بر جوق بتپرست عشايره انتقال ایتك استعدادینی کوسترمشددر . »

« اسلامیت باربار طائفه لره فکر مدنیت کتورمش و منفرد بتپرست عشایری « قوم » دینه جک بر وضعیتنه صوقش و عالم خارجی ایله تجارت امکاتی حصوله کتوره رک هاوسا ، نوپ ، یوروبا جماعتلرنده الیوم کوریلن مساعی تجاریه حسلرینی او یاندیرمش و رؤیت حقابق کینشلتدیرمش ده داها یوکسک بر هوای اجتماعی احداث ایده رک معیار حیاتی ترفع ایتدیرمشدر . بو دیانت کندیسنه سالک اولان یرلره وقار ، حرمت نفس ، رعایت آخر قایغوسی الذا ایتشددر و اوقومق یازمق هنرنی ادخاله مدار اولمش و مرد مخوارلنی ،

قان کوتمك عاداتی ونیجه وحشیانه حرکات ومعاملاتی منع ایتمك صورتیله سودان زنجیلرینك بر قسمی دنیا وطنداشلیقی صفتنه لایق برحاله سوق ایتشدیر . »

اسلامیتك بوکي تأثیرات تمدنییه سی زنجیلرک اجداده، اشیایه، اصنامه، برای تقدیس کسین رؤسا کلله لرینه طایفه لری و یاشیلیرینی اضطرابات شیخوحتدن قورتارمق ایچون اولدیردکن صوکره ائلرینی اکل ایتهلری ومردلک دورمه سنه کیرمک ایچون حصمک یاشنی آولایوب قافا طاسندن مشروبات کاسه سی یایمالری کبی یوزلرجه مستکرمه وفجیع اباطیل اعتقادات وردائل عاداتی ایله مقایسه ایدنجه غرب میسیونه لرینک آفریقاده انتشار اسلامیتك اوکنه کچمک خصوصنده کی تلاشلی غیرت لرینه نفرت ایتهمک انسانک ائلندن کلمز.

ضایل ضالم

